

Kirkkosanomat

14/20 ♦ 14.9.2011 www.tampereenkirkkosanomat.fi

REILUSTI KRISTITTY

Onko kristinuskon vetovoima katoamassa?

Onko kristinusko oikeasti uhattuna? Mikä sitä haastaa? Asiaa pohditaan paikallisekumeenisessa foorumissa 3. lokakuuta Tampereella.

➤ SIVU 3

Kimmo Ahonen

Elämää kuoleman varjon maassa

Yksi hallayö muutti kaiken vihreyden, ilon ja toivon. Me rakkauden haavoittamat emme ymmärrä elämän kärsimystä. Mutta Jumala ymmärtää.

➤ SIVU 5

Rami Marjanmäki

Kansanooppera kertoo murrekerääjän tiestä

Vahvan tarinan ja musiikkia tarjoava Maan korvessa kulkevi perustuu murrekerääjä Martti Myllyharjun elämään. Viulu on Myllyharjun jäämistöstä.

➤ SIVUT 6-7

Jyrki Pikkarainen (vas.) auttoi sytyttämään rukouskynttilän. Sytytysvuorossa ovat Miisa ja Lilli Lamminen sekä heidän mummunsa Sirkka Lamminen. Vuoroaan odottavat Anu ja Jooa Laakso.

Aitolahden seurakunnasta ja kirkon kymmenvuotisjuhlista lisää sivuilla 8-9.

*Jumalan
kämменellä*

Milloin sait postia seurakunnista?

ITSE KUKIN MEISTÄ saa henkilökohtaista postia tämän tästä. Oikeastaan liiaksi asti. Postista tipahtelee monenlaista tarjousta. Joskus niiden lopettaminen on tuskan takana.

Me täällä seurakunnissa olemme jälkijunassa tässä vuorovaikutteisessa viestinnässä. Nykyiset tietojärjestelmät antavat mahdollisuuden lähettää viestiä niin kaksivuotiaille kuin senioreillekin. Paljon olisi kuitenkin tehtävissä, jotta kirkko voisi tulla lähemmäksi ja kutsua ihmisiä tilaisuuksiin.

Suomessa on noin miljoona yksin elävää. Kokemuksesta voin kertoa, että näille ihmisille ei juuri kirjeitä seurakunnista lähetellä. Ei ainakaan ennen kuin henkilö täyttää pyöreitä vuosia varttuneella iällä.

Turun seurakunnat lähetti viime viikolla kaikille kirkosta hiljakkoin eronneille kirjeen. Siinä kerrotaan kirkon työstä ja siitä, että seurakuntien tilaisuudet ja toiminta ovat avoimia senkin jälkeen, kun on eronnut kirkosta. Kirkon ovi on avoina myös sille, joka haluaa palata kirkon piiriin.

Kirkosta konserttialiksi

AMSTERDAM ON MONIEN matkailijoiden suosikkikohde. Kaupunki on leppoisa ja kaupunkilaiset auttavat mielellään eksynyttä turistia.

Amsterdamin sydän on Damin aukio. Satoja vuosia vanhat rakennukset kertovat vanhasta kaupunkikulttuurista. Hämmästykseni oli melkoinen, kun astuin torin laidalla olevaan De Nieuwe Kerk -kirkkoon. Kirkko ei ollut enää kirkko, johon kaupunkilaiset olivat vuosisatoja kokoontuneet jumalanpalvelukseen.

Muutaman muun turistin kanssa tenttasimme nuorta opasta. Hän kertoi, että amsterdamilaiset eivät käyneet enää kirkossa, joten kirkko oli pakko muuttaa toisenlaiseen käyttöön. Nyt se palvelee konserttipaikkana ja kahvilana. Kirkko oli restauroitu ja museossa ovat kirkon arvoesineet kaikkien katseltavana.

Kirkon muutos oli tehty pieteetillä. Vastaavia tapauksia on Euroopassa varmasti satoja. Tästä kirkosta lähti kuitenkin haikein mielin. Jotakin ainutlaatuista oli menetetty.

Kohti uusia seurakuntia

TÄMÄ SYKSY ON Tampereen seurakunnissa työntäyteinen. Yhä lähempänä on aika, jolloin saamme tietää, millainen seurakuntien rakenneratkaisu on. Vielä on edessä joukko kokouksia, ennen kuin Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli ja kirkkohallitus voivat antaa lopulliset päätökset.

On selvää, että päätös ei voi välttämättä tyydyttää kaikkia. Joka tapauksessa päätös antaa rutkasti voimia ja intoa rakentaa uutta. Meidän kaikkien pitää kuitenkin pitää mielessä, kenelle me tätä työtä teemme. Lähtökohtana ovat seurakuntalaisten palvelu ja auttaminen. Tuskin veikkaan väärin jos sanon, että haluamme jo kääriä hihat ja ryhtyä töihin.

Marja Rautanen

Hannu Jukola

Lukijapostia

Kaksitoista paitaa on muistutus varjeluksesta

Pommerin sota oli monella tavalla epäonnistunut, jopa niin onneton, että monet historiankirjoittajat haluaisivat unohtaa sen. Kuhmalahtea tämä sota kosketti. Tarvittiin tarkasti määrätty joukko-osasto lähtemään sotaan. Vahvuus oli 12 miestä.

Sotaan lähtö on aina pelottava tapahtuma. Siellä voi menettää henkensä. Vain Jumala voi varjella. Miehet antoivat Jumalalle lupauksen: Jos me terveinä saamme palata kotihimme, haluamme antaa kirkolle ja Jumalalle jonkun näkyvän muiston.

Sota oli päättynyt ja miehet palasivat Kuhmalahdelle. Vaikea oli lupausta unohtaa. Eivät he sitä halunneetkaan. Miten se tapahtuisi?

Kysymys oli vaikea sodasta palanneille köyhille miehille. Joku muisto kirkkoon oli hankittava. Vuonna 1762 he kääntyivät taidemaalari **Daniel Bergmanin** puoleen. Altaritaulu kertoisi kaikille tuleville sukupolville, miten kiitollisina miehet palasivat sodasta. Mistä löytyisi niin iso kangas?

Miehet päättivät lahjoittaa paitansa altaritaulua varten. Taidemaalari maalasi teoksensa *Viimeinen tuomio*. Vuodesta 1795 se palveli altaritauluna kunnes se siirrettiin varastoon. Taulu löytyi vasta 1980-luvulla.

Tänä keväänä katselin tuota alttarivaatetta museokeskus Vapriikissa. Jollakin tavalla pyhän tuntu

Rami Marjanen

Kahdentoista sotilaan tarinasta on tehty musiikkiteos, joka on Jukka-Pekka Rotkon kirjoittama ja Kari Pappisen säveltämä. Se esitettiin huhtikuussa Tampereen Pakkahuoneella.

täytti mieleni. Kuhmalahden miesten usko Jumalan varjelukseen ja heidän kiitollisuutensa puhuttelevat vuosisatojenkin jälkeen.

Kuhmalahden miehet joutuivat lähtemään viime sotiin paljon isommalla joukolla. Kokonaiset ikäluokat tarvittiin maata puolustamaan. Sankariritit kirkkojen vierillä kertovat sodan kauheuksista. Sodassa olleet veteraanit voisivat kertoa niistä monista lupauksista, joita hädän hetkellä annettiin.

Kahdentoista sotilaan tarinasta on tehty musiikkiteos, joka esitettiin huhtikuussa Tampereen

Pakkahuoneella. Esitykseen liittyy myös hyväntekeväisyyttä. Suomen Punaisen Ristin Hämeen piirin kanssa on järjestetty keräys, jossa on kerätty 12 000 paitaa apua tarvitseville.

Kuhmalahden kirkkoon liitetty tosikertomus on pysyvä muistutus Jumalan varjeluksesta. Tähän kertomukseen sopiva raamatunkohta löytyy Psalmista 121: *"Herra ei anna sinun jalkasi horjua, väsymättä Hän varjelee."*

Mauri Moilanen

Pirkkala

Kohdatuksi tullut

Nykyään puhutaan paljon yhteisöllisyyden puutteesta. Ihmiset eivät koe kuuluvansa mihinkään, vaikka usein juuri tämä yhteenkuuluvuuden tunne tuo elämään paljon merkitystä. Kirkolla olisi loistavat mahdollisuudet vastata tähän yhteisöllisyyden kaipuuseen. Kuitenkin esimerkiksi kirkosta eronneiden määrä kertoo ainakin tähän mennessä toista. Positiivinen poikkeus ovat muun muassa Varikkomessut, joita pidetään joka toinen sunnuntai Pispalan kirkossa.

Varikkomessussa käyvänä toivoisin, että yhteisölliset messut saisivat jatkossa toimia entistä täysipainoisemmin. Järjestäjänä toimii Uusi Verso, joka on Tampereen evankelis-luterilaisten seurakuntien nuorten aikuisten verkosto. Suuntauksesta huolimatta näissä messuissa käy yhä enemmän kaiken ikäisiä ihmisiä.

Joka messuun tulee uutta väkeä, meitäkin jotka emme tätä ennen ole kirkossa tottuneet käymään.

Siksi ihmettelen, miksi esimerkiksi kesällä ei ollut mahdollista järjestää yhtäkään messua. Syyksi mainittiin resurssien puute. Papit ovat lomalla tai jossakin tärkeämmässä työssä. Seurakunta saattaa hukata monta tulevaisuuden kävijää jos se ei nyt uskalla tai viitsi panostaa näihin messuihin.

Messujen musiikki on monipuolista, puhujat vaihtuvat ja saarnat ovat eläviä. Muoto voi muuttua, mutta sanoma pysyy silti samana. Uskaliasta on, että suunnitteluun ja toteutukseen voi osallistua ja lahjojaan käyttää myös tavallinen seurakuntalainen. Toiminta ei pääty pelkästään messuihin, vaan porukalla voidaan toimia yhdessä muutenkin. On suurenmoista, että Jumala on antanut meille tällaisetkin messut, jos vain otamme ne vastaan! Uudistus tässä ammentaa jostakin hyvin vanhasta, se on askel pois päin yksilökeskeisyydestä lähemmäs toistemme aitoa kohtaamista.

Seurakuntaelämän tulisi olla

kirkon toiminnan ydintä, sellaista jonka jälkeen jaksaa taas paremmin olla arjessa "valona ja suolana". Uskon, että suurin syy, miksi messuihin tulee väkeä, on Jumalan rakkauden välittyminen lähimmäisen kautta sekä se, että jokainen voi tuntea olevansa tervetullut sellaisena kuin on.

Uuden Verson järjestämä Uskonpuhdistus-tapahtumasarja sai keväällä Kirkon Kukko -tunnustuspalkinnon yhteisöllisen seurakuntayhteyden näyn levittämisenä. Olisikin kohtuullista, että nyt myös messuille ja yhteisöille saataisiin entistä enemmän toimintamahdollisuuksia.

Päätöksissä seurakunnan varojen käytöstä ei tule unohtaa nyt ja tulevaisuudessa messuissa käyvien ihmisten tarpeita suosien liikaa ydinasioiden ulkopuolista toimintaa tai kangistuen kaavoihin.

Kohdatuksi tullut seurakuntalainen

Kirjoita yleisönosastoon! Mielpide saa olla enintään 1200 merkkiä ilman välilyöntejä tai vajaa puoli liuskaa. Kirjoittaja voi käyttää nimimerkkiä, mutta nimi ja yhteystiedot tulee mainita. Ne jäävät vain toimituksen tietoon. Lähetä kirjoituksesi sähköpostitse: tampereenkirkkosanomat@evl.fi tai osoitteeseen Tampereen Kirkkosanomat, toimitus, PL 226, 33101 Tampere.

Sanottua

➤ Tasa-arvo kuuluu kristinuskon ytimeen, mutta ihmiset kokevat pelottavana, että Raamatunkin äärelä pitäisi käyttää järkeä, omaatuntoa ja sitä tietoa, jota meillä nykyisin on.

Professori **Raija Sollamo** Kotimaa 18.8.

➤ Jokainen voi lukea Raamatun omalla tavallaan ja muodostaa oman maailmansa. Ahdistuneita

ihmisiä voi helpottaa tavattomasti lukea Jeesuksen elämästä. Sieltä voi löytää itsensä ja vastauksia ongelmiin.

Arkkiatri **Risto Pelkonen** Sana 1.9.

➤ Uskonkielen ja nykyisen arjen välillä on edelleen yhteys. Tarttumapinta vahvistuu, kun sanoitamme sitä. Sitä paitsi olen huomannut, että aina, kun joku haluaa sanoa jo-

takin syvällistä elämästä tai kuolemasta, vakaumuksesta riippumatta hänen puheensa muuttuu hengelliseksi – siis siinä vaiheessa, kun ajatus on ehtinyt pitkälle ja elämän rajallisuuden todellisuus on käsillä. Pyhän taito ei helposti katoa, vain suuri pinnallisuus peittää sen hetkittäin näkyvistä.

Kouluttaja **Anita Ahtiainen** blogissaan 23.8. ("Aika pyhää puhetta") <http://pyha.blogspot.com>

Tampereen ekumeeninen työryhmä järjestää ihmisoikeuksiin, uskonnonvapauteen ja uskonnonopetukseen liittyviä seminaareja. Vuosittain ohjelmassa on kristittyjen ykseyden rukousviikko, rukoussunnuntai ja kirkkovaellus. Kuva on vuoden 2010 kirkkovaellukselta Tampereen ortodoksisesta kirkosta.

Mikä haastaa kristinuskon?

Onko kristinuskko oikeasti uhattuna? Mikä sitä uhkaa? Asiaa pohditaan paikallisekumeenisessa foorumissa maanantaina 3. lokakuuta Tampereella.

– Kristilliset kirkot ovat melkoisessa myllerryksessä. Kristinuskon mukaan Jeesus on syntisten ystävä ja Vapahtaja. Kirkko puolestaan on kuin sairaala, heikkojen puolustaja ja äidin syli. Kuitenkin monet jättävät kirkon, koska pitävät kirkkoa ihmisten orjuuttajana ja ahdasmielisenä, pohtii Harjun kirkkoherra **Veli-Pekka Järvinen**, joka toimii Tampereen ekumeenisen työryhmän puheenjohtajana.

Uskon ja puolustan -foorumin järjestävät Suomen Ekumeeninen Neuvosto, paikallisen ekumenian jaosto sekä Tampereen ekumeeninen työryhmä.

Paikallisekumeenisessa työryhmässä ovat Tampereella mukana evankelis-luterilainen kirkko, Baptistiseurakunta, Adventtikirkko, Metodistikirkko, ortodoksinen kirkko, katolinen kirkko, Vapaakirkko ja Helluntaiseurakunta.

Kristillisistä yhteisöistä toimintaan osallistuvat muun muassa Pelastusarmeija, Nuorten Miesten Kristillinen yhdistys ja Nuorten Naisten Kristillinen Yhdistys.

Järvisen mukaan kristinuskolla ja uskonnonvapaudella on aktiivisia ja vaikutusvaltaisia vastustajia.

– Suomessa olemme päässeet muuta Eurooppaa vähemmällä, mutta lainet lyövät meillekin. Kristinuskoa haastavat materialismi, uudet synkretistiset uskonnot, äärimmäinen yksilökeskeisyys ja välinpitämättömyys.

Uusateismista ei ole haastajaksi

Foorumissa uusateismista luennoi va esseisti ja kääntäjä **Antti Nylén** arvelee, että kristinuskon vetovoima on yksinkertaisesti katoamassa.

– Se voi johtua siitä, että ihmiset ovat kyllästyneitä kristillisiin

ajatuksiin ihmisarvosta, elämän pyhyydestä ja siitä, että totuus ei ikinä löydy ”omasta itsestä”. Pitää katsoa ulos, toisia ihmisiä, viime kädessä Jumalaa kohti.

– Toinen tulkinta on, etteivät ihmiset enää tajua, että nämä näkökulmat todellakin ovat kristinuskon tuotteita, että usko toisin sanoen ”unohtuu”. Mikään tietty ryhmä ei ole kristinuskon vihollinen. Kysymys on pitkäkestoisesta prosessista, jossa yhteiskunnallisen, eettisen ja hengellisen ajattelun perusteet muuttuvat, pohtii Nylén, joka on kastettu luterilaiseksi, mutta on liittynyt katoliseen kirkkoon vuonna 2005.

Nylénin mielestä kristityillä on velvollisuus pitää yllä kristinuskon perusperiaatteita.

– Olisi kiinnostettava erityistä huomiota niihin ihmisiin, luontoon ja eläimiin, jotka kärsivät alistamisesta, väkivallasta ja vähättelystä.

Hän ei pidä uusateismia varteenotettavana kristinuskon haastajana.

– Se ei kiinnosta minua älyllisesti lainkaan. En myöskään pelkää sitä. Sen suurin erehdys on yrittää vastustaa kaikkia uskontoja samaan aikaan, ikään kuin niissä olisi jotakin olennaisesti samaa.

Nylénin mukaan nykyinen uusateisti vastustaa kristinuskoa siksi, että Jumalaa ei nähdä kaukoputkella, ja siksi, että uskonto aiheuttaa myös pahaa maailmassa.

Kristuksen laiva on myllerryksessä

Veli-Pekka Järvisen mukaan ulkoisia uhkia suurempi haaste on kristittyjen sisäinen epäyhtenäisyys.

– Jakautuminen muun muassa liberaaleihin, fundamentalisteihin ja konservatiiveihin on viime vuosina jyrkentynyt. Uusia seuraja kirkkokuntia syntyy kuin sienia sateella. Vaikka monet niistä jäävät lyhytikäisiksi, niiden takana on kykenemättömyyttä selvittää asioita ja pysyä yhdessä. Eettiset kysymykset ja vaikeus keskustella

niistä ovat kristittyjä jakavia sisäisiä uhkia.

– Ekumeenisessa liikkeessä uskotaan, että Kristus-kallio ja kirkon perustus ovat kestäviä. Kirkko ja kristinuskko selviävät, mutta aika iso pyykki taitaa olla menossa ja tulossa.

Parasta yhteyden ja ykseyden vahvistamista on rehellinen toistemme kohtaaminen.

– Se johtaa myös oman uskon ytimeen. Miten uskon ja miten puolustan uskoani ja oikeuttani uskoa, pohtii Järvinen.

Nylénin mukaan erimielisyyden sietäminen ja omien vankimpienkin mielipiteiden epäileminen on tärkeätä.

– Suomessakin on vallalla sotailmapiiri monissa yhteiskunnallisissa kysymyksissä: väärämieliset määritellään vihollisiksi eikä keskustelukumppaneiksi. Kristillisten tunnustuskuntien dialogi on Suomessa hyvällä pohjalla, mutta vilpiton ja kärsivällinen keskustelu muiden uskontojen edustajien ja myös uskonnonvastustajien kanssa olisi olennaista.

Nylén arvelee, että näköpiirissä on kristinuskon hiipumista.

– Mutta toivottavasti myös tiivistymistä, uskon lujittumista ja muuttumista säilyvämpään muotoon.

Järvinen ei pelkää kristinuskon puolesta, mutta ennustaa myrskyisiä lähivuolia.

– Ekumenian symboli on laiva. Olemme samassa veneessä halusimme tai emme. Peräsimessä on Kristus. Olin nuorena Englantiin seilavassa rahtilaivassa töissä. Kokeneet merimiehet kertoivat, että tyynellä ei opi merimiestaitoja. Myrskyisiä aikoja on ollut ennenkin.

Kirsi Airikka

Paikallisekumeeninen foorumi Uskon ja puolustan – Onko kristinuskko uhattuna 3.10. Tampereella. Ilmoittautuminen 16.9. mennessä: sirpa-maija.vuorinen@ekumenia.fi Koko ohjelma verkossa: www.ekumenia.fi/etusivu/tapahtumia

Seurakuntien rakennepäätöksiä tehdään vasta loppusyksystä

Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli järjestää Tampereen seurakuntayhtymän luottamushenkilöille toisen rakennemuutosseminaarin 15. syyskuuta.

Seminaarissa arvioidaan Tampereen seurakuntarakennetta. Myös kirkkoherrat ja päälliköt on kutsuttu mukaan seuraamaan yhteistä työskentelyä.

Toisen luottamushenkilöseminaarin tavoitteena on synnyttää yhteistä ymmärrystä ja tahtotilaa ratkaisuksi Tampereen seurakuntien toiminta- ja hallintorakenteesta.

Siinä tarkastellaan rinnakkain sekä johtamisjärjestelmää että luottamushenkilöhallintoa, tutkitaan sekä lähikirkkoajattelua että yhteisiä prosesseja. Edelleen seminaarissa arvioidaan eri mallien talousvaikutuksia ja niiden edellyttämiä henkilöstöratkaisuja.

Tuomiokapituli saa käyttöönsä luottamushenkilöille osoitetun nettikyselyn tulokset kevään ja syksyn seminaarien muistioden ja ennakkomateriaalien lisäksi. Se tekee oman esityksensä Tampereen seurakuntien rakennatratkaisuksi keskiviikkona 21. syyskuuta.

Tuomiokapituli pyytää esityksestään seurakuntaneuvostojen ja yhteisen kirkkovaltuuston lausunnot 22. lokakuuta mennessä.

Jos tuomiokapitulin esitys on sama kuin selvitysmiesten esittämä kuuden seurakunnan tai tuomiokapitulin oma keväinen neljän seurakunnan malli, tai jos tuomiokapituli pitää aloitettua seurakuntarakenteen muuttamisesta ilmeisen epätarkoituksenmukaisena, uutta lausuntoa ei enää tarvita. Lopullisen esityksensä kirkkohallitukselle tuomiokapituli tekee 26. lokakuuta.

Puisto avautui tarjoamaan monenlaista ryhmätoimintaa

Keväällä 20 vuotta täyttänyt Muotialan asuin- ja toimintakeskus ry on avannut Näsilinnakadulle uusitun kansalaistoiminnan keskuksen Puiston.

– Se on samalla matalan kynnyksen keskus kaikille mielen hyvinvoinnista kiinnostuneille, koordinaattori **Suvi Nousiainen** määrittelee.

Puistossa on oleskelutilat ja ATK-piste asiakkaille. Niiden lisäksi tarjolla on avointa ryhmätoimintaa, tukihenkilö- ja vapaaehtoistoimintaa sekä mielenterveyden kokemusasiantuntijatoimintaa.

Puisto tekee yhteistyötä muun muassa muiden yhdistysten ja oppilaitosten kanssa. Puiston avoin ryhmätoiminta tarjoaa muun muassa erilaisia käden-taitoryhmiä, painonhallintaa, liikuntaa ja bändikoulua sekä retkiä ja tapahtumia.

Tänä syksynä tilassa on esimerkiksi kädentaitoiltoja maanantaisin kerran kuussa kello 17–20. Yksittäisissä kurssi-illoissa vaihtuvat ohjaajat ja aiheet.

Puisto muutti Näsilinnankatu 21:een Hämeenpuistosta. Kattutasoon avataan myöhemmin kahvila.

Herätys!

Mitä kuuluu seurakuntien ja koulujen yhteistyölle?

Seurakunnat ovat mukana koululaisten arjessa tarjoamalla muun muassa aamu- ja iltapäiväkerhotoimintaa sekä keskusteluapua. Koululaisten vanhempia tuetaan esimerkiksi tietokonepeleihin liittyvissä asioissa.

Mitä seurakuntien ja koulujen yhteistyölle kuuluu, Tampereen seurakuntien koulutyön pappi Saija Mäenpää?

– Ajankohtaisia ovat nyt rippikouluinfot kahdeksansille luokille ja ryhmätykset seitsemänsille luokille. Lukuvuoden alettua ovat alkaneet myös päivänavaukset, ja on kokoonnuttu alkajaiskirkkoihin.

Miten koulujen alku näkyy seurakuntien nuorisotyössä, nuorisotyönohjaaja Mari-Anne Luukas Tampereen seurakuntien tyttö- ja poikatyöstä?

– Koulun ja seurakunnan yhteistyö näin syksyisin on aina hyvin tiivistä. Esimerkiksi koulukummit hoitavat yhteyksiä koulujen yhteyshenkilöiden kanssa. 5.-6. -luokkalaista kutsutaan Raamattuvisaan, joka viettää ensi vuonna 20-vuotis-syntäreitään.

Tekstaritupu on tekstiviestillä toimiva tukipuhelin koulukäisille. Miten koulujen syksy on näkynyt Tekstaritupun käytössä?

– Tupu on ollut käytössä heti koulujen alusta alkaen. Viestejä on tullut tasaisesti, mutta suuria ruuhkia ei ole ollut. Kesälomallakin oli tullut muutamia viestejä. Päivänavauksissa koululaisia vielä muistutellaan Tekstaritupusta.

Mitä uutta on juuri nyt, nuorisotyönohjaaja Jussi Kosonen Viinikan seurakunnasta?

– Nettitupu eli tekstaritupun chat-versio on testauksessa, ja sitä käynnistellään pikkujuljaa.

Asta Kettunen

Asta Kettunen

Parisuhteen kriisejä kannattaa ehkäistä

Apua arkeen kaivataan, mutta muiden kommentit parisuhdekursseille osallistumisesta jännittävät. Tämän kynnyksen madaltamiseksi Tampereen seurakunnat järjestävät syksyn ja talven aikana perheille parisuhdepysäkkejä eri puolilla kaupunkia.

– Tapahtumat ovat kriisien ennaltaehkäisyä koko perheen parhaaksi. Parisuhdeosio vanhemmille toteutetaan käymällä läpi Parisuhteen palikoita, kertoo kappalainen **Kaija Karvala** Hervannan seurakunnasta.

– Tarkoitus on antaa maistiaisia Parisuhteen palikat -sarjasta ja osoittaa, ettei parilla tarvitse olla isoja kriisejä niihin osallistumiseksi, Karvala sanoo.

Käymällä läpi kaikki tilaisuudet voi rakentaa koko palikkatalon, mutta yksikin kerta antaa aineksia parisuhteen hyväksi. Idea on avoimissa päiväkerhoissa käyneiltä vanhemmilta, jotka ovat kaivanneet näitä aiheita. Tilaisuudet järjestetään niin, että koko perhe pää-

sisi paikalle, ja siksi ne ovat arki-iltoina tai sunnuntaina.

– Joissakin illoissa nämä on nivottu Jumalan kämmenellä -iltoihin. Tietoisku ja harjoitus kestävät kolmisen varttia, ja lisäksi on keskustelu, kertoo Kalevan seurakunnan kappalainen **Elina Rautavirta**.

Sarja alkaa 27. syyskuuta kello 17.30 Jumalan kämmenellä -illalla Kalevan kirkossa. Silloin teemana ovat tunteet, ja vetäjänä Elina Rautavirta ja **Marita Hakala**.

11.10. kello 17.30 vuorossa ovat teot ja sanat Hervannan kirkossa, 15.11. kello 17.30 luottamus ja anteeksianto Levonmäen seurakuntatalossa ja 22.1.2012 kello 15 sitoutuminen ja rakkaus Tesoman kirkossa.

– Tarkoitus on, että tapahtumissa olisi mukana myös vapaaehtoisia jakamassa parisuhteesta, Karvala lisää.

Lisätietoa: www.parisuhteenpalikat.fi.

Aitolahden kirkossa järjestetään lisäksi syksyn mittaan koko

Parisuhteen puiminen voi tuntua vaikealta, jos lapset hyörivät ympärillä, arvioivat Pyynikin pappilan avoimeen päiväkerhoon tällä kertaa kokoontuneet.

palikkasarja. 18.9. kello 16-19 alkavalla kurssilla on vielä tilaa. Lisätiedot: Anne Karhola, p. 050 522 0620, anne.karhola@sci.fi.

Ei valmiiksi pureskeltua

Pyynikin pappilan avoimeen päiväkerhoon ovat tällä kertaa kokoon-tuneet muun muassa **Anna-Riitta Leander**, **Inkeri Skogsten**, **Karoliina** ja **Elja Ansaharju**, **Hannes** ja **Elsa Nurminen**, **Raija Vihusaari** sekä **Netta** ja **Veeti Seesvuori**.

Aikuiset ovat sitä mieltä, että mahdollinen parisuhdekursseille osallistuminen tuntuisi mukavammalta, jos lapset eivät olisi mukana tilaisuuksissa. Silloin ei tarvitsisi jännittää heidän sopeutumistaan.

– Jos lapset ovat lähellä, he ovat koko ajan mielessä, huomauttaa Anna-Riitta Leander.

Parisuhdeteeman jakaminen osiin vaikuttaa hieman hankalalta, mutta esimerkiksi seksuaalisuuden puimisen luontevuus olisi paljon kiinni kurssin vetäjästä. Nais-tenlehtien suosimat kotitöiden jakamiset joukko vaihtaisi syvällisempiin aiheisiin:

– En toivoisi puolen tunnin keskustelua siitä, kuka teillä imuroi, Inkeri Skogsten naurahtaa.

– Voisi olla järkevääkin, ettei kaikkia aiheita olisi mietitty ihan valmiiksi, Hannes Nurminen lisää.

Eri perhetilanteet, eri-ikäiset lapset ja parien eripituinen yhdessäoloaika voivat hankaloittaa keskustelua. Vanhempien mielestä vertaistukea voisikin löytyä enemmän, jos parit olisivat mahdollisimman samassa perhetilanteessa. Luentojen jälkeen voisi vaikka jakaa porukan pienempiin osiin keskustelemaan teemoista.

Asta Kettunen

Mukana menossa

Pirjo Wansén ja tyttärenpoika Remi nauttivat Wanhanajan Markkinoiden värikkästä tunnelmasta. Pikkumies Remi odotti innokkaasti Pispalan Kirkon-tuvalla tarjolla ollutta hernekeittoa.

Vanhoja tuttuja Wanhanajan Markkinoilla

Ilmassa leijuu paistettujen lätyjen tuoksu, ja taustalla taitava orkestერი ilahduttaa sävelillään. Innostunutta puheensorinaa kuuluu sieltä täältä, kun ystävykset kohtaa-vat toisiaan vuosien jälkeen. Pispalan kirkonmäellä oli siis markkinatunnelma kohdillaan 4. syyskuuta. Wanhanajan Markkinat olivat paikallisten toimijoiden yhteistyön tulos, kun Pispalan Moreeni ry, Pispala–Pyynikin yrittäjät ry sekä Harjun seurakunta rakensivat yhteisen tapahtuman.

Toista kertaa järjestetty tilaisuus keräsi paikalle värikkäästikin pukeutunutta markkinakansaa. Luvassa oli komeaa musiointia, kun lavalle nousi muiden muassa **Jouko Mäki-Lohiluoma** yhtyeineen. Lisäksi kuultiin runonlausuntaa ja Pispala-aiheisia tietoiskuja.

Mauri ja **Helena Virta** eivät päässeet markkinoille viime vuonna, mutta kuulivat ystävi-tään tapahtumasta niin paljon hyvää, että tänä vuonna paikalle oli pakko päästä.

– Täällä on ollut niin monia vanhoja tuttuja ja entisiä pispalalaisia, että emme ole vielä ehtineet edes kierrellä myyntikojuja. On hienoa, että näin paljon on lähtenyt liikkeelle sellaisia ihmisiä, joiden kanssa harvemmin pääsee juttelemaan, pariskunta tuumii.

Päivän monipuolisessa ohjel-massa heitä kiinnosti erityisesti **Seppo Viita**, joka luki **Lauri Viidan** runoja.

Pirjo Wansénin mielestä kokonaisuus toimii Wanhanajan Markkinoilla hyvin.

– Kiva että paikalliset viljelijät ja pienyrittäjät ovat tulleet esittelemään tuotteitaan. He tuovat ihanaa väriä tänne. Tunnelma on kuin pienessä kyläjuhlassa, ja selvästikin liikkeellä on paljon toisilleen tuttuja ihmisiä.

Vauhdikkaan lapsenlapsensa **Remin** kanssa Wansén suunnasi myyntipöytien luota Pispalan Kirkontuvalle, jossa oli pojan iloksi tarjolla hernekeittoa ja tuoreita leivonnaisia.

Mari Tiensuu

Parisuhdepysäkki tarjoaa tukea yli kuusikymppisille

Eläkkeelle jääminen on suuri elämänmuutos ja uusi tilanne. Kun työssäkäynti loppuu, jää enemmän vapaa-aikaa. Lasten muutettua pois kotoa pariskunta jää kahden. Ennen oli melskettä, nyt äkkiä hiljaista.

Herää kysymys: kenen kanssa olen parisuhteessa? Tutustumisen puoliso on uudelleen luo uusia mahdollisuuksia parisuhteessa, kun asioita osataan keskustella.

Tampereen Kaupunkilähetys avasi toukokuussa Parisuhdepysäkin, joka on tarkoitettu yli 60-vuotiaille tamperelaisille. Paikka on ainoa laatuaan Suomessa ja aloite sen perustamiseen tuli Senioripysäkin asiakkailta.

Raha-automaattiyhdistyksen rahoituksella palkattiin vuosiksi 2011–2015 työpari, jolla on sosiaali- ja terveysalan koulutus. Parisuhdepysäkki järjestää keskusteluryhmiä, pari- ja yksilötapaamisia, parisuhteen hoitoiltoja sekä parisuhdeleirejä. Syksyllä aloittaa kolme ryhmää: vertaisryhmä ammatillisen ohjaajan johdolla naisille ja toinen miehille sekä omaishoitajien sekaryhmä.

Vertaistukea tarjolla

– Ryhmiin voivat hakeutua pariskuntien lisäksi myös yksinäiset,

lesket ja eronneet, järjestöpäällikkö **Taru Kaera** sanoo.

Parisuhdepysäkki on sitoutumaton tukipiste. Hengellisyyttä ei oteta puheeksi, jos asiakas ei halua eikä ryhmissä veisata virsiä eikä rukoilla. Kristillisyyttä näkyy tavassa, jolla asiakas kohdataan tasa-arvoisena.

– Kun parisuhteessa tulee ongelmia, naiset etsivät hanakammin apua ja haluavat puhua asioista. Miehet pitävät paljon asioita sisällään. Heille on opetettu käyttäytymismalli, jonka mukaan tosimit ei vikise. Miehet voivat saada vertaistukea toisiltaan työporukoissa, sähkö- tai saunailloissa, projektityöntekijä **Outi Pesonen** kertoo.

– Kun elää parisuhteessa, on hyvä keskustella asioista, jotka painavat mieltä. Toinen ei voi kulmakarvojen asennosta arvata, mitä mielessä liikkuu. Sitä paitsi tulkinnoista 80 prosenttia menee päin mentyä. Parasta on uskaltanut puhua, silloin väärinkäsitykset selviävät, Pesonen jatkaa.

Kerro tunteistasi kumppanille

Pesosen mukaan parisuhteen ongelmat liittyvät usein vuorovaikutukseen, ei kyetä keskustelemaan puolison tai lasten kanssa.

– Kun kaksi ihmistä menee yhteen, tulevat suhteeseen haamuina molempien perheet ja suvut, jotka ovat jo muokanneet molempien vuorovaikutustapoja. Sekä nuoren että vanhan parin on tärkeä puhua keskenään tunteista ja unelmista.

Seksuaalisuuden alueella on hyvä kertoa, mistä itse pitää ja kuulla, mistä kumppani pitää. Seksuaalisen halun taso parisuhteessa vaihtelee vuosikymmenien aikana, mutta se ei häviä. Erilaiset vaiheet ovat luonnollisia ja kumppanin voi löytää uudelleen, Pesonen rohkaisee.

Pirjo Läpäri

Tampereen Kaupunkilähetysten Parisuhdepysäkin tilat sijaitsevat keskustassa, osoitteessa Tuomiokirkonkatu 15 D 43. Tilat ovat auki arkisin klo 9–16, myös iltatoimintaa järjestetään. Mukaan pääsee soittamalla työntekijöille,

Parisuhdepysäkillä opitaan vuorovaikutustaitoja. Ketään ei syytellä, vaan kumpikin saa puhua rauhassa ja molemmat tulevat kuulluiksi. Projektityöntekijä Outi Pesonen (vas.) ja järjestöpäällikkö Taru Kaera toivottavat uudet asiakkaat tervetulleiksi.

Hannu Jukola

Lohdutusta aikahaikeuteen

Tuntuuko sinusta joskus, että aika kuluu niin vauhdilla, ettet pysy perässä? Yksi päivä on jo illassa, vaikka tuntui äsken vasta alkaneen. Viikot vierivät, vuodenajat vaihtuvat, kohta on taas joulou ja monesta tapahtumasta on jo vuosikymmen tai useampi. Ajan säntäilyn ajattelu saa mielen haikeaksi. Moni asia on jäänyt menneisyyteen, muistoiksi.

Kristityn katse on suuntautunut koko ajan tulevaan: meille on annettu lupaus paremmasta, kun tämä elämä joskus päättyy. Tosin tässäkin ajassa on niin paljon rakkaita asioita ja aikoja, joista on haikea luopua. Raamatun pohdiskelija, Saarnaaja, on varmaankin joutunut jonkinlaisen aikahaikeuden kouriin. Saarnaaja päätyy tosin viisaasti toteamaan, että näin on hyvä, kaikella on oma hetkensä:

Kaikella on määrähetkensä, aikansa joka asialla taivaan alla. Aika on syntyä ja aika kuolla, aika on istuttaa ja aika repiä maasta, aika surmata ja aika parantaa, aika on purkaa ja aika rakentaa, aika itkeä ja aika nauraa, aika on valittaa ja aika tanssia, aika heitellä kiviä ja aika ne kerätä, aika on syleillä ja aika olla erossa, aika etsiä ja aika kadottaa, aika on säilyttää ja aika viskata menemään, aika repäistä rikki ja aika ommella yhteen, aika olla vaiti ja aika puhua, aika rakastaa ja aika vihata, aika on sodalla ja aikansa rauhalla. (Saarn.3:1-8)

Vanhan kirkon kello Keskustorilla muistuttaa ihmisiä ajan kulumisesta ja siitä, että kaikella on aikansa.

Saarnaajan sanoissa on nähty turhautumista ja alakuloisuutta, mutta minulle tuo raamatunkohta on rakas. Saarnaajan sanoista muistaa liittyvän sukupolvien ketjuun, olevansa osa ihmiskunnan historiaa:

”Mitä nyt on, sitä on ollut ennenkin, ja mitä vastedes on, sitäkin

on ollut ennen.” (Saarn.3:15)

Samalla huomaan olevani Jumalan silmissä ja suunnitelmissa:

”Minä oivalsin, että kaikki, minkä Jumala tekee, pysyy ikuisesti. Siihen ei ole lisäämistä eikä siitä vähentämistä. Jumala on niin tehnyt, että häntä pelättäisiin.” (Saarn.3:14)

Hannu Jirkola

Sanat ja symbolit

TÄLLÄ PALSTALLA TUTUSTUTAAN kristilliseen symboliikkaan kirkkovuoden mukana kulkien.

VYÖ

Vyö on käytännöllisenä asusteena saanut monenlaisia merkityksiä kristillisessä kulttuurissa. Vyösä on nähty vertauskuvia suojeluksesta, kieltäytymisistä, siveellisestä nuhteettomuudesta ja totuudes-

ta. Raamatussa tunnetuin vyöhön liittyvä lause on varmaankin Efesolaiskirjeen kuudennen luvun *”Kiinnittäkää vyöksenne totuus.”* Monelle on tuttu myös Psalmien lupaus: *”Jumala vyöttää minut voimalla,*

hän osoittaa minulle oikean tien.” (Ps.18:32). Vyön sitominen ympärilleen voi tarkoittaa myös sitoutumista ja ”vyötettynä olemista” eli valvomista ja Kristuksen odottamista.

Rakkauden haavoittama

Piirto Silven

Kalevankankaan hautausmaalla, Kaarlo Petteri Ruuskasen (1848–1909) haudalla on enkeli.

Syksyn ensimmäisen päivän illansuussa seisoin vaimoni kanssa poikamme haudalla. Vaihdoimme kukkaset maljakkoon ja hiljaisina loimme katseemme hautakiveen.

Ympäriellä oli kaikki vihreätä, nurmikko, puut, pensaat. Poikamme lepää vihreillä niityillä. Yksi pakkasyö muuttaa kuitenkin kohta kaiken vihreyden ja kukkaloiston. Ensin keltaiseksi, sitten ruskeaksi, yhä tummuvaksi. Viimein lehdet tippuvat maahan, kukat kuolevat ja valkoinen lumi peittää kaiken armollisesti alleen.

Vuosi sitten ei tätä hautaa ollut kaivettu. Yksi hallayö muutti kaiken vihreyden, ilon ja nuoreen elämään kohdistetun toivon. Tähdessä kukoistuksessa oleva elämä sammui. Luonnossa näin tapahtuu vuosi vuoden jälkeen, ihmiselämässä vain kerran.

Elämme kuoleman varjon maassa. Tänne mahtuu paljon iloa, hyvyttä ja rakkautta, kosolti kukkaloistoa. Mutta mitä kauemmin

saamme elää, sitä enemmän jouduimme kasvatusten myös elämää tuhoavien voimien kanssa. On onnettomia koteja, pelkääviä lapsia, tulevaisuutta vailla olevia nuoria, toivottomia aikuisia ja unohdettuja vanhuksia. On sairautta, kipua, kuolemaa. Jos minulla menee nyt hyvin, huomenna kaikki voi olla loppu.

Mitä kauemmaksi omista ympäröistämme katseemme siirrämme, sitä suuremmaksi elämän tuska ja toivottomuuskin näyttävät muuttuvan. Jatkuvat sodat, niiden aiheuttama nälkä, jano, sairaudet ja kuolema lisääntyvät.

Jos elämän, niin ihmisen kuin luomakunnan, koko tarina olisi tässä, olisi elämä vain suuri pila. Jos elämää tuhoavat voimat saisivat viimeisen sanan ihmisen ja maailmankaikkeuden kohtalossa, olisi Jumala vain suuri luuseri ja onneton sivustakatsoja.

Onko näin? Kun seison poikani haudalla, näen hautamuistomerkien viidakon. En ole yksin sure-

massa läheistäni. Näen myös vastauksen elämän salaisuuteen.

Näen ristejä, satoja ristejä. Näen jokaisen vihreän niityn, marrakseen ruskean tai valkoisten hankien alla lepävän elämän päämäärän. Risti selittää meille sen, että Jumala on puuttunut peliin, tullut Kristuksessa maailmaan, kukistanut elämää tuhoavat voimat ja kuoleman vallan.

Me emme ymmärrä elämän kärsimystä ja kuolemaa. Mutta Jumala ymmärtää, hän vie meidät vihreille niityille lepäämään, sielä saamme levon. Ja ymmärrämme kaikki. Kaikesta epäilyksestämme, kapinastamme ja tuskastamme huolimatta Jumala rakastaa meitä.

Minä olen rakkauden haavoittama.

(Basileios Suuri)

Hannu Kilpeläinen
Teologian tohtori
Messukylän seurakuntapastori

Tulevat pyhät

18.9. Lähimmäinen

Pyhän evankeliumi (Matt. 5: 43–48) on katkelma vuorisaaarnasta.

Tuttua tekstiä, jonka kanssa on helppo olla samaa mieltä.

Rakastetaan vaan kaikkia – mikäs siinä! Teoriassa helppoa,

käytännössä hirveän vaikeaa, ehkä mahdotonta. Varsinkin katkelman

viimeinen lause: ”Olkaa siis täydellisiä, niin kuin teidän taivaallinen

Isänne on täydellinen.” Tällaisten kohtien äärellä oma rajallisuus

kolahtaa kovaa. Samoin muistaa Jumalan tarpeellisuuden omassa

elämässä. Eipä näihin yksin pysty.

25.9. Kiitollisuus

Sairas mies makasi Betesdan altaan lähetytyillä. Hän toivoi

pääsevänsä altaaseen, jotta paranisi. (Joh. 5: 1–15) Mies jaksoi toivoa,

vaikka hänellä ei ollut ketään, joka auttaisi hänet altaaseen.

Ei ketään! Tässä kohtaa huomaan, mistä voin olla kiitollinen.

Lähelläni on ihmisiä, joilta voin pyytää apua ja saada sitä.

Helmi

Muistakaa tämä: joka niukasti kylvää, se niukasti niit-

tää, ja joka runsaasti kylvää, se runsaasti niittää. Ku-

kin antakoon sen mukaan kuin on mielessään päät-

tänyt, ei vastahakoisesti eikä pakosta, sillä iloista an-

tajaa Jumala rakastaa. Hänellä on teille annettavana

runsaasti kaikkia lahjoja, niin että teillä on aina kaik-

ki mitä tarvitsette ja voitte tehdä runsaasti kaikkea hy-

vää. Onhan kirjoitettu:

”Hän jakelee, hän antaa köyhille, hänen hyvyytensä

kestää ikuisesti.”

(2. Kor. 9: 6–9)

Ota onkeesi

Tuttuja lauluja ja isoja aarioita

Topias Laadun, Tuomas Laadun ja **Pekka Soranummen** konsertti *Kun saapuu Herra Zebaoth* Tampereen tuomiokirkossa 25. syyskuuta pitää sisällään sekä suuria aarioita että tuttuja hengellisiä lauluja.

Iltamusiikkia-sarjaan kuuluvassa konsertissa kuullaan sekä sooloja että eri kokoonpanoissa laulettavia duettoja, kuten **Oskar Merikannon** *Oi kiitos sä Luojani armonninen* ja **Hjalmar Backmanin** *On kesän kirkas huomen*.

Tuttuihin lauluihin kuuluvat **Kari Tikka** *Armolaulu* ja **Leevi Madetojan** *Ei mitään multa puuttu*.

– Uusimpia teoksia on **Tauno Pylkkäsen** Pastoraali, Tuomas Laatu kertoo.

Haminan seurakunnan kanttori, diplomipianisti Pekka Soranummi johtaa Valon Kaiku -kamarikuoroa Vantaalla sekä esiintyy piano-, urku- ja laulusolistina, säestäjänä ja kuoronjohtajana.

– Todella mukavaa päästä taas

tekemään yhdessä konsertteja, Soranummi sanoo.

Topias Laatu on suorittanut laulajan perustutkinnon Tampereen konservatoriossa, jossa hän jatkaa lauluopintojaan. Hän aloitti kuorossa sopraanona, mutta löysi myöhemmin oman äänensä baritonina. Tampereen Oopperan kuorossa hän on ollut vuodesta 2006 lähtien. Tampereen yliopistossa hänen pääaineenaan on historia.

Kello 18 alkava konsertti kestää noin tunnin, ohjelma 10 €.

Topias ja Tuomas Laatu valmistautuvat Kun saapuu Herra Zebaoth -konserttia varten. Isä ja poika laulavat siinä myös yhdessä.

Hannu Jukola

Tule laulajaksi lapsikuoroon!

Laulamisesta kiinnostuneita 9–13-vuotiaita lapsia kutsutaan mukaan laulamaan Piccolon lapsikuoroihin, jotka harjoittelevat Kaukajärvellä ja Linnainmaalla.

Lapsia kutsutaan myös kuoroleirille 30.9.–1.10. Julkujärven leirikeskukseen. Lapsia tulee leirille laulattamaan ja leikittämään musiikkikasvattaja ja säveltäjä **Mia Makaroff**.

Lisätietoja: www.piccolokuorot.fi, Piccolo-kuorojen johtaja Heikki Hinssa, p. 400 538 209, heikki.hinssa@evl.fi

Konserttitarjotin

Marja Ojala

Lastenlääkäri ja pastori **Sirkka Simonen** järjestää 50-vuotismerkkipäivän kunniaksi virsilauluillan maanantaina 26. syyskuuta kello 18.30 Aleksanterin kirkossa. Urkurina on **Marjatta Hannula** ja kanttorina **Tarja Laitinen**. Iltaan on vapaa pääsy. Sen päätteeksi tarjotaan kirkkokahvit kryptassa, jossa voi osallistua vapaaehtoiseen kolehtiin Kirkon Ulkomaanavun Naisten pankille.

Suojaavat siipes

su 18.9. klo 18

Pispalan kirkko | ■ ▲ ①

Suden aika - yhtye

Katariina Airas, **Liisa Matveinen**, **Tellu Turkka**, **Nora Vaura** ja **Veera Voima**

J. Haydn Nelson:

Messu d-molli

su 18.9. klo 18

Tuomiokirkko | ■ ▲ ①

Kamariorkesteri Russkaja

Kamerata,

joht. **Andrej Kruzhkov**

Tatjana Skvorcova, sopraano

Vera Egorova, mezzo-sopraano

Heikki Rainio, tenori

Elja Puukko, basso

Tatjana Sergeeva, urut

Ohjelma 10 €

Lähetyskonsertti

pe 16.9. klo 19

Lielahden kirkko | ■ ▲ ①

August ja Jaakko Löytty

Vapaa pääsy, kolehti lähetykselle

Saksofonien säihkettä

su 18.9. klo 18

Viinikan kirkko | ■ ▲ ①

Olli-Pekka Tuomisalo, sopraano-saksofoni

Maaret Nyberg, alttosaksofoni

Saara Koskipää, tenorisaksofoni

Timo Rantanen, baritonisaksofoni

Ohjelma 5 €

- helppo pääsy liikuntaesteiselle
- ▲ helppo pääsy näkövammaiselle
- ① kuuntelulaite

Hämeenkyrön Heiskan kyläyhdistyksen tuottama kansanooppera *Maan korvessa kulkevi* enteilee vahvaa tarinaa, kiinnostavaa musiikkia ja tunteikasta ilmaisua. Teos perustuu murrekerääjä **Martti Myllyharjun** elämään ja tositahtumiin. Teoksen ohjaajana toimii **Tapio Parkkinen** (vas.).

Oletko sä nähnyt enkeliä? Mä olen.

Kansanooppera läikyttää valoisaa uskoa

Elokuun lopun viima lävistää Hämeenkyrön Pyhän Mikaelin kirkkoa, kun nuorukainen halvaantuu penkkirivien väliin. Monikymmenpäinen kuoro mylvii, siskot ja kylänmiehet hätäilevät. Mitäs nyt eteen, kun pitäisi lukea papiksi ja rakentaa kirkkokin vielä?

Heiskan kyläyhdistyksen tuottama kansanooppera *Maan korvessa kulkevi* enteilee vahvaa tarinaa, kiinnostavaa musiikkia ja tunteikasta ilmaisua. Kantaesitys on lauantaina 24. syyskuuta Hämeenkyrössä. Esityksiä on viidessä kirkossa, Tampereen tuomiokirkkoon tullaan 16. lokakuuta. Kahdeksan esityksen kiertue Pirkanmaalla ja Satakunnassa kestää marraskuulle asti. Keväällä karavaani suuntaa Pohjanmaalle.

Ilo yhdessä tekemisestä

Maan korvessa kulkevi perustuu murrekerääjä **Martti Myllyharjun** elämään ja tositahtumiin.

– On mielenkiintoista näytellä henkilöä, joka on ollut olemassa, sanoo Martin äidin roolissa nähtävä **Inga Sulin**.

Lähes satahenkisessä työryhmässä on ammattilaisia ja harrastajia. Nuorin on seitsemänvuotias ja vanhimmat pitkään eläkkeellä olleita. Osallistujat ovat innolla mukana.

– Tuntuu hienolta tarjota tämä kokemus esiintyjille, sanoo Heiskan toiminnanjohtaja **Aune Hamadi**.

Moni porukasta on ollut mukana ohjaaja **Tapio Parkkisen** ja Pirkan kylien, sittemmin Heiskan yhdistyksen, talvisodasta kertovassa produktiossa *Marssilaulu*. Tänäa lavalla on kyrösläisiä, parkanolaisia ja ikaalislaisia. Tamperelaisvoimia edustaa muun muassa Tampereen tuomiokirkon urkuri **Matti Hannula**, joka esittää Arkkienkeli Mikaelia.

Käynnissä on toinen kirkkoharjoitus.

– Kuunnelkaapa silläkin puolella, että tässä heti ylös ja tadaa!

Nooh, sävelkorkeus nyt oli mitä oli, mutta ääni pitää olla tuollainen. Tenorit soivat kauniisti, mutta naiset, hillitkää ittenne, Parkkinen oikoo ja naurattaa kuorolaisia.

Teoksen nimikkovirren lisäksi kuullaan hengellisiä säveliä ja Siionin kannelkin soi. **Pentti Tynkysen** tuore musiikki soi **F. E. Silanpään** teksteissä, joita ei ole aiemmin sävelletty. Mukana ovat esimerkiksi *Kevät*, *Lumohelmet* ja *Mun onneni on*.

– Vallan ihania tekstejä. Upeaa, että ne on nyt sävelletty. Tynkkyneen osaa tehdä kauniita melodioita, Sulin kehaisee.

Musiikkia johtaa **Arto Nieminen** ja Heiskan kamariorkesteri säestää. Suurkuorossa ovat Kyröskosken Mieskuoro, Taysin Tinnitus, Parkanon Korsukuoro ja Saurion Sävel Ylöjärveltä.

Altto **Mirka Myrskyraanta** ja sopraano **Paula Salonen** laulavat Sauriossa ja näyttävät Martin siskoja. He ylistävät porukan henkeä.

Kahtelein Oksanen

Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskammerkoor esiintyy 25. syyskuuta kello 19 Messukylän kirkossa.

Pieni Juhlamessu Messukylässä suomalais-virolaisin voimin

Kamarikuoro Con Fuoco Vääk-systä ja Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskammerkoor esiintyvät sunnuntaina 25. syyskuuta kello 19 Messukylän kirkossa. Ohjelmassa on **Gioacchino Rossinin** upea *Petite Messe Solennelle* eli *Pieni Juhlamessu*.

Kuoroja johtaa **Karin Rööp** ja solisteina ovat **Monika Helme**, sopraano, **Aule Urb**, alto, **Zhang Junghong**, tenori ja **Pavlo Balakin**, basso. Säestyksestä vastaavat **Helen Aun**, piano ja **Jaak Luts**, harmoni.

Pieni Juhlamessu on Rossinin viimeiseksi jäänyt sävellystyö.

– Se on varsin poikkeuksellinen sävellys, tunnetaanhan Rossini oopperataiteen suurena mestarina; kaikkiaan hänen tuotantonsa käsittää 39 oopperaa. Hengellisestä tuotannosta toinen merkittävä teos on noin kolmekymmentä vuotta aikaisemmin valmistunut *Stabat Mater*, kertoo konsertin järjestämisestä vastaava kirkkomuusikko **Anna-Julia Peippo** Messukylän seurakunnasta.

Konserttiin on vapaa pääsy, ohjelma maksaa 10 euroa.

Pirkanpojat avaavat syksyn Psalmfestillä

Pirkanpojat aloittaa syyskauden konserttisarjansa suositun englantilaissäveltäjän **John Rutterin** teoksella *Psalmfest*. Lauantaina 24. syyskuuta kello 19 Tuomiokirkossa pidettävä konsertti koostuu säveltäjän eri aikoina kirjoittamista kuorosävellyksistä, jotka muodostavat eheän kokonaisuuden.

– Sävellyksiä yhdistävät Vanhan testamentin psalmitekstit, joiden tunnelma vaihtelee nöyrästä toiveikkuudesta riehakkaaseen ylistykseen. Musiikki kulkee väkävasti tekstin mukana tuoden draamallista lisäjännitettä, kertoo Pir-

kanpojat-poikakuoron taiteellinen johtaja **Jouni Rissanen**.

Teos on sävelletty kuorolle, orkesterille ja kahdelle solistille. Tuomiokirkossa solisteina laulavat sopraano **Tuuli Lindeberg** ja tenori **Ni-all Chorell**, orkesterina toimii Tampere Chamberin kamariyhtye. Joh- tamisesta vastaa Jouni Rissanen.

Rissanen mukaan Rutter on tyy- lillisesti monivivahteikas: sävellyk- set pohjautuvat 1900-luvun eng- lantilaiseen ja ranskalaiseen kuo- romusiikkiin.

– Rutterin musiikissa kuul- laan myös monenlaisia sävyjä gre-

goriaanisista hymneistä elokuva- ja viihdemusiikkiin. Hän on tun- nettu useiden sävellystensä lisäk- si kuoronjohtajana ja musiikkitoi- mittajana.

Liput 20/15 e
Ennakkomyynti www.lippupalvelu.fi
0600 10 800 (1,83 euroa/ min+pvm)

[Lisätietoja](#)

Pirkanpojat aloittavat syyskautensa 24. syyskuuta kello 19 Tuomiokirkossa.

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

Jumala tulee esille ja kädet mene- vät ristiin.

– Minulla iltarukous toimii edelleen, Ahti Jokinen hymyilee aurinkoisesti.

Jokisesta on jännää, että F. E. Sil- lanpää ja Martti Myllyharju syntyi- vät lähes yhtä aikaa. Myöhemmin, kun Sillanpää kirjoittaa, Martti pi- tää pyhäkoulua, opettaa lukemaan ja kerää murre sanoja.

– Murre on kielen suola, Joki- nen muistuttaa.

Myös ajalliset yhteensattumat ovat mietityttäneet Jokista.

– Oma äitini ja Martti kuolivat samana päivänä ja vuonna.

Uskontoa ei ole Jokisen mieles- tä liimattu teokseen väkisin, vaika tyyli onkin hengellinen kansan- ooppera.

– Hengellisyys nousee lauluista. Sen ymmärtää myös, jos osaa lukea rivien väleistä.

– Martti oli etsijä, ajattelija ja henkevä. Hän loi omalla esimerkil- lään uskoa ja voimaa muihin ihmii- siin, Ahti Jokinen valaisee.

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

Hän teki taulukoita, seinävaat- teita ja sängynpeitteitä, ja Martin viulu ja kantele soivat isänmaallisia ja uskonnollisia lauluja. Mylly- harjuilla oltiin hyvin kiinnostuneita evankelisuudesta, perhe oli mu- kana rakentamassa rukoushuonet- ta Hämeenkyröön ja Marttikin ha- lusi papiksi jo nuorena. Elämä kui- tenkin kolhaisi kansantaudilla, sillä kleini halvaannutti Martin 10 vuo- deksi vuoteeseen. Se ei silti lannis- tanut elämänintoa, vaikkakin sai- raus helpotti vasta kolmekymppi- senä.

– Martti oli seurakunnan us- kollinen jäsen ja piti pyhäkoulua 40 vuoden ajan. Opetus päättyi aina yhteislauluun, jota hän säesti viu- lullaan, Perkiömäki kertoo.

– Oopperan syvällisin sanoma voidaan kiteyttää perheenjäsen- ten lämpimiin henkilösuhteisiin ja rakkauteen toisiaan kohtaan sekä sitkeyteen, jota Martti elämässään osoitti, hän luonnehtii.

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

Simo Turunen

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

Rami Marjanmäki

Nuoren Martin roolissa on Parkanossa lukiota käyvä Sami Penttilä.

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

[Lisätietoja](#)

Koko perhe viihtyy Jumalan kämменellä

– Aitolahden seurakunnassa on paljon kivaa toimintaa monenlaisille ryhmille ja kaikenikäisille. Varsinkin lapsiperheet on otettu hyvin huomioon, koska seurakunta on keski-ikältään nuori, miettii Yli-Hannukselan perhe, joka on viihtynyt Jumalan kämменellä -illoissa Atalan seurakuntakodissa.

Jumalan kämменellä -iltojen malli on lähtöisin Hervannan seurakunnasta. Siellä tehtiin muutama vuosi sitten kysely seurakuntien päiväkerhoväelle sekä päiväkotilasten perheille. Vanhempien selkeä toive oli, että seurakunta järjestäisi arki-iltoisin toimintaa lapsiperheille.

Aitolahdessa iltoja on järjestetty viime syksystä lähtien.

– Illoista on tullut hyvää palautetta. Toiminta etenee sujuvasti pieninä annoksina. Laulut toistuvat samoina, jotta hekin, jotka eivät vielä lue, voivat laulaa mukana, kertoo illoista vastaava diakoniatyöntekijä Jyrki Pikkarainen Aitolahden seurakunnasta.

Kolmen ihmisen vapaaehtoistimi on mukana toteuttamassa iltoja. Lisäksi mukana on seurakunnan työntekijöitä.

– Heillä on aikaa jutustella illan mittaan ja kysellä ihmisten kuulumisia, kertoo Pikkarainen.

Ohjelma on yhteistä lapsille ja heidän seurassaan oleville aikuisille

– vanhemmille tai isovanhemmille. Jokainen lapsi soittaa kirkonkelloja eli triangelia illan alkamisen merkiksi. Sen jälkeen lauletaan yhdessä ja kuullaan illan Raamatun aihe.

Askartelussa omat vanhemmat auttavat tarvittaessa pienimpiä käden taidoissa. Pöytien siivoamisen jälkeen lapset kiiruhtavat tempuradalle. Lopuksi lauletaan iltalaulu ja rukoillaan yhteinen rukous.

– Yhteinen iltapala päättää liukuvasti illan ohjelman ja takaa, että kotimatalla ei pääse nälkäkiukku yllättämään. Kotona voidaan käydä suoraan hampaidenpesulle ja iltapuulle.

Pikkaraisen mielestä Jumalan kämменellä -iltaa voi halutessaan kutsua arkipyhäkouluksi tai perhepyhäkouluksi.

– Toiminta ei kuitenkaan ole sunnuntaina kokoontuvan pyhäkoulun korvaaja. Aitolahden seurakunnassa järjestetään pyhäkouluja heti, kun saadaan uusia pyhäkoulunopettajia niitä järjestämään.

– Kun jumalanpalvelus ymmärretään mahdollisuutena tulla seura-

Aino Yli-Hannuksela (vas.), Ville Hyvärinen sekä Päivi, Aaro ja Tero Yli-Hannuksela viettivät mukavan askarteluhetken Jumalan kämменellä -illoissa Atalan seurakuntakodissa. Iloisiin syyskasseliin paineltiin sienten kuvia perunamuotilla.

kunnassa viihtyisästi yhteen, kuulaa Raamatun opetusta, rukoillaan ja lauletaan virsiä, niin Jumalan kämменellä -illat ovat juuri sitä. Ne ovat samankaltaista toimintaa, jota varhaiskasvatus järjestää päiväsaikaan avoimen päiväkerhon nimellä.

Illalla mukaan voivat tulla nekin perheet, joissa aikuiset eivät päivällä seurakuntaan ehdi.

Koko perheen arkipyhäkoulu

Aitolahden seurakunta on tullut tuetuksi Päivi Yli-Hannukselalle varhaiskasvatuksen kerhojen myötä. Hän on osallistunut perheen lasten kanssa avoimeen päiväkerhoon. Kolme lasta, Juho, 12, Aino, 8, ja Aaro, 4, ovat olleet myös seurakunnan päiväkerhossa. Koko perhe on

ollut mukana Jumalan kämменellä -illoissa alusta lähtien.

– Mukanaolo on kivaa ja yhteisöllistä. Seurakunnan ja gospel-latareiden lisäksi en juuri muuta harrastakaan, siitä pitävät lapsiperhe sekä varsinkin Juhon jääkiekkoharrastus huolen, miettii Päivi Yli-Hannuksela, joka osallistuu illoissa vapaaehtoisena yhteisen iltapalan valmistamiseen.

Perheen Aino-tyttärestä on hauskaa, että koko perhe on mukana illoissa. Hän nauttii myös askartelusta. Aaro viihtyy parhaiten tempuradalla.

Perheen isän Tero Yli-Hannukselan mukaan Jumalan kämменellä -illat ovat rentoja. Niihin on helppo tulla sellaisenkin perheen, joka ei muuten juuri käy seurakunnan tilaisuuksissa.

– Uskon, että ihmisillä on edelleen tarve yhdessäoloon ja yhteisöllisyyteen. Siksi nämä illat vastaavat hyvin lapsiperheiden tarpeisiin. Tärkeintä illoissa on aikuisten ja lasten yhdessäolo.

Lapsiperheet painopisteenä tulevaisuudessakin

Jumalan kämменellä -iltojen ohella Aitolahdessa on runsaasti seurakuntien varhaiskasvatuksen, nuorisotyön, musiikinopetuksen ja partion toimintaa lapsille ja perheille.

Diakoniatyöntekijät kutsuvat syksyllä mukaan toimintaan erityisesti yksinhuoltajaperheitä. Irmeli Nylander pitää yksinhuoltajaahtien keskustelupiiriä tiistai-iltaisin marraskuussa. Lastenhoito on järjestetty tilaisuuden aikana.

Vapaaehtoistyö antaa enemmän kuin ottaa, sillä siitä saa valtavasti iloa ja voimaa. Olemme löytäneet Aitolahden seurakunnasta kotoisan yhteisön, johon haluamme kuulua, miettivät Leena ja Juhani Järvinen, jotka ovat tehneet vapaaehtoistyötä Aitolahdessa kymmenisen vuotta.

Järviset tulivat mukaan seurakunnan toimintaan pian Aitolahden kirkon valmistumisen jälkeen. Muutaman kilometrin päässä kirkosta asuva pariskunta nähtiin usein jumalanpalveluksissa. Sitten he päättivät osallistua Alfa-kurssille.

Leena ja Juhani Järvinen ovat tehneet vapaaehtoistyötä Aitolahden seurakunnassa kymmenisen vuotta. Kolehdkinkeruu on yksi heidän tehtävistään.

– Kurssilla tulivat tutuksi niin seurakunnan työntekijät kuin moni seurakuntalainenkin sekä kirkko ja sen toimintamuodot. Kannustamekin ihmisiä Alfa-kurssin käymiseen. Se on hyvä tapa päästä mukaan seurakuntaan. Kurssilla saa myös tietoa kristinuskosta, kertoo Leena Järvinen.

Kurssin jälkeen seurakunnan työntekijät pyysivät Järvisiä mukaan vapaaehtoistyöhön.

– Muistaakseni osallistuimme kirkkokahvien laittamiseen. Sitten tuntio Eila Tammi pyysi Juhania keräämään kolehtia ja myöhemmin myös minua. Olimme iloisia ja koimme sen suurena luottamuksenosoituksena.

Järviset ovat nykyisin vastuunkantajina monissa seurakunnan vapaaehtoistehtävissä. He keräävät kolehtia ja ovat mukana kirkkokahvi-

ringissä kerran kuukaudessa. Vapaaehtoisia tarvitaan myös ovelta ottamassa vastaan jumalanpalvelukseen tulijoita. Aitolahdessa jokainen tulija toivotetaan tervetulleeksi ja hänelle ojennetaan virsikirja.

Järviset osallistuvat erilaisten tapahtumien järjestämiseen. Molemmat toimivat myös Yhteisvastuukeräijinä.

Esirukous kantaa murheissa ja huolissa

Leena Järvinen on mukana esirukouspalvelussa. Jumalanpalveluksen jälkeen osallistujilla on mahdollisuus tulla sivualltarille, jossa vaitiolo-velvollinen esirukoilija voi rukoilla tulijan puolesta tai hänen kanssaan.

– Esirukoilijan tehtävään vaaditaan muutaman tunnin kestä-

Hannu Juola

Toiminnan juhlaa

Aika juhlimme kymmen-vuotiaista kirkkoa, emme juhli seiniä, vaan toimintaa, jonka ne ovat mahdollistaneet ja mahdollistavat.

Näin määrittelee Aitolahden seurakunnan kirkkoherra **Juha Vuorio**.

Kun kirkon suunnittelukilpailu vuonna 1998 järjestettiin, sen pohjaksi hahmoteltiin monipuolista seurakuntaelämää varten tarvittavat kauniit, toimivat ja viihtyisät tilat. Silloiset ratkaisut ovat osoittautuneet käytännössä oikeiksi.

Vuosikymmenen aikana kaupungin osan kiintopisteessä on käyty yli puoli miljoonaa kertaa. Se palvelee ankkuroitumista pysyvään, ja sen sali muuttuu joustavasti tarpeen mukaan.

– Tampereen seurakuntien rakenneratkaisun lopputuloksesta välittämättä monipuolinen toiminta Aitolahden kirkossa säilyy, Vuorio vakuuttaa.

Painopiste yhä perheissä

Aitolahden seurakunta on jo uuden kirkon suunnittelun ajoista asti pyrkinyt keskittymään 0–18 -vuotiaiden ja heidän perheidensä kohtaamiseen.

– Perheiden tukeminen kristillisessä kasvatuksessa pysyy painopisteenä myös tulevaisuudessa. Toki kaikki seurakuntalaiset iästä riippumatta pyritään ottamaan huomioon.

Mikkelinpäivänä 2. lokakuuta kirkon juhlaviikon päättävä messu järjestetään erityisesti lapsiperheille. Tulevana vuonna perheille profiloituja messuja on tarkoitus pitää kerran kuukaudessa.

– Joka tapauksessa pyhänä pidetään messu, mutta se vielä pohdituttaa, millainen ja milloin. Näkökulmamme on,

Aitolahden kirkko mahdollistaa monipuolisen seurakuntatoiminnan, kirkkoherra Juha Vuorio sanoo.

ettei messujen ole pakko aina alkaa kello 10, vaan lasten ja nuorten messuja pitää voida järjestää muinakin aikoina.

Seurakuntien kärkihankkeisiin liitetyviä kirkkopolon tallaamista, olohuoneista kirkon käyttöä, jumalanpalvelusten profilointia ja vapaaehtoisten vastuun lisäämistä kohti ponnistellaan Aitolahdellakin.

Haasteena on työssäkäyvän väestön houkuttaminen mukaan. Seuraavan kymmenen vuoden tavoite on saada eri-ikäiset ihmiset sankoin joukoin sanan kuuloon, toimimaan seurakunnassa ja kantamaan vastuuta. Vapaaehtoisjoukon kasvattamisella pyritään turvaamaan se, että voimavarojen vähetessäkin seurakunta elää vilkkaasti.

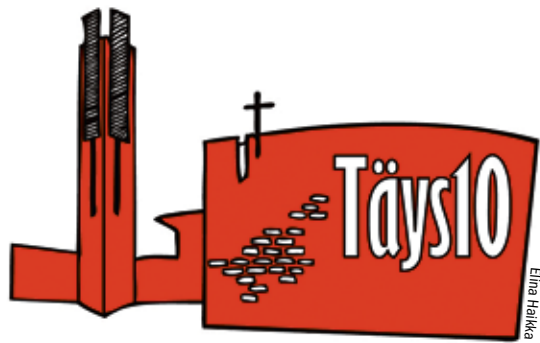
– Aika on muuttunut, mutta sano-ma pysyy.

Asta Kettunen

Lue lisää:
www.tampereenkirkkosanomat.fi

Marjane Mäkimäki

Aitolahden kirkon 10-vuotisjuhlaviikko 25.9.–2.10.2011

Tilaisuudet kymppisynttäreitään
juhlivalla kirkolla,
Jenseninkatu 4. Tervetuloa!

► Juhlamessu sunnuntaina 25.9. klo 10

- saarna **Juha Vuorio**, liturgia **Terttu Haikka**, musiikki **Peter Joukainen band** sekä **Maiju Häyrynen**
- keittolounas
- Aitotahti-kuoron konsertti klo 12.15

► Pizzaparty-ilta maanantaina 26.9. klo 18

- 1.–3 -luokkalaisille lapsille isien ja sisarusten kanssa
- Taika-Petterin taikashow, jonglöörauskoulu, Valtteri-ankan iltahartaus, pelailua, pizzanpaistoa
- ilm. 20.9. mennessä, jätä viesti vastaajaan p. 050 527 9932. Sanele selvästi sukunimi ja osallistuvien lukumäärä.

► Verenuovutus tiistaina 27.9. klo 14–18

- SPR:n veripalvelu

► Juhla-Nuotta alakouluikäisille

- Synttärikarnevaalit ke 28.9. klo 13–16, halutessasi voit pukeutua naamiaisasuun – parhaat asut palkitaan!
- pääesiintyjänä Yhden Joukon Yhtye eli **Jouko Mäki-Lohiluoma**
 - kuljetus Atalasta seurakuntatalon edestä klo 13.20 ja 14.20, ilm. kati.malmi@evl.fi tai p. 0400 852 668

► Gospel-lattarit keskiviikkona 28.9. klo 18

- maksuton tutustumiskerta

► Synttär juhlat avoimien päiväkerhojen ja muskarien väelle torstaina 29.9. klo 9.30–11.30

► Jaakko Löytty TRE:n konsertti torstaina 29.9. klo 18

► Ikäihmisten Perjantaitupa perjantaina 30.9. klo 10–12

- virkestys- ja terveysasiasa, kirkkohetki

► Nuorten konsertti

Donkey Ride ja AC/JC perjantaina 30.9. klo 20

► Mikkelinpäivän perhemessu sunnuntaina 2.10. Huom! klo 16

- saarna **Mauri Nieminen**, liturgia **Johanna Porkola**, musiikki **Heikki Päätaalo Band** ja **Maiju Häyrynen**
- iltapala lapsiperheiden makuun
- klo 17.45 lastennäytelmä **Millie-kissa** ja **Mauno-hiiri**, lastenteatteri Tragikoominen

Jyrki Pikkarainen aloittaa lokakuussa pizzakirkkotoimintaa, joka on tarkoitettu vertaisryhmäksi yksinhuoltaja- ja viikonloppuisille. Yhteen kokoonnutaan sunnuntaisin kerran kuussa.

– Teemme ruuaksi pitsaa tai muuta helppoa ruokaa yhdessä lasten kanssa. Jos kaikki eivät mahdu yhtäaikaan keittiöön, on lasten käytettävissä kerhuhuone leikkejä varten.

Kirsi Airikka

Jumalan kämmenellä -illat keskiviikkoisin kello 18–19.30 parittomilla viikoilla Atalan seurakuntakodissa, osoitteessa Pulkkakatu 6. Tiedustelut: Jyrki Pikkarainen p. 050 527 9932

misestä tulee hyvä mieli

vä kurssi, koska esille tulevat asiat ovat usein vaikeita ja haasteellisia. Kurssi opastaa ihmisen kohtaamiseen. Joskus ihmisten murheita jää vielä miettimään kotonakin, vaikkei niitä tietenkään pitäisi kantaa mukanaan.

Leena Järvinen on ottanut tuntu-maa myös luottamustoimiin, sillä hän oli edellisellä kaudella seurakuntaneuvoston ensimmäinen varajäsen.

– Toimin myös aikuistyön vastuuryhmässä. Siihen pyydettiin mukaan myös Juhania, joka sittemmin kuitenkin luopui tehtävästä työn ja kokousten päällekkäisyyden takia.

Vapaaehtoistyöstä on tullut pariskunnalle mieluisa yhteinen harrastus, johon lähdetään aina, kun se on mahdollista.

– Aina on kiva tulla kirkolle! Puuhaa ja ihmisiä oikein kaipa, jos joskus ei pääse osallistumaan, miettii Juhani Järvinen.

Moderni monitoimikirkko mahdollistaa kohtaamisen

Juhani Järvinen kiittelee Aitolahden kirkon arkkitehtuuria. Rakennus on nykyaikainen monitoimikirkko, jossa on toimivat tilat. Esimerkiksi aulassa ja kahvi-huoneessa on hyvin tilaa, mikä mahdollistaa ihmisten kohtaamisen.

– Kirkkosalin lastenhuone on myös loistava ratkaisu. Lapset kuulevat jumalanpalveluksen, mutta heidän puuhailunsa ei kuulu saliin. Monet selkävaivoista kärsivät ihmiset ovat kiitelleet Aitolahden kirkon penkkejä.

Järviset haluavat rohkaista ihmisiä mukaan vapaaehtoistyöhön.

– Työssä ei tarvita mitään ihmeellisiä taitoja, sillä jokainen osaa tehdä jotakin. Olemme löytäneet oman työsar-kamme yhdessä muiden kanssa. Kaikkia meitä tarvitaan.

Heidän mukaansa seurakunnassa

on paljon vapaaehtoistyöntekijöitä. Toiset ovat uhranneet aikaansa jopa vuosikymmeniä.

– Meidän tekemisemme on siihen verrattuna hyvin pientä. Olemme monessa pienessä asiassa mukana, mutta katsomme ihaillen niitä, jotka ovat isojenkin projektien vetäjiä vuodesta toiseen, lisäävät Järviset vaatimattomina.

Yhteisön jäsenyys on vaikuttanut myös omaan hengellisyyteen.

– Ihmisten palvelemisesta tulee hyvä mieli. Tämä seurakunta tuntuu sellaiselta, josta Jeesuskin puhui.

Järviset korostavat, että kaikkien ei suinkaan tarvitse olla vapaaehtoistominnessa mukana.

– Messuun voi tulla kaikessa rauhasa hiljentyttyä ilman velvoitteita, vapaus vallitkoon tässäkin asiassa.

Kirsi Airikka

Syksyn sururyhmä alkaa

TAMPEREEN SEURAKUNTIEN sururyhmä alkaa maanantaina 26. syyskuuta. Ryhmä on tarkoitettu niille, jotka ovat menettäneet läheisensä hiljattain tai viime vuosien aikana. Tavoitteena on kulkea surevan rinnalla ja auttaa jaksamaan. Ryhmässä voi jakaa surua, olla yhdessä ja keskustella.

Ryhmä kokoontuu maanantaisin kello 17.30 Kirkontuvalla, osoitteessa Mus-

tanlahdenkatu 21 A, 1. kerros. Ryhmää ohjaavat pastori **Säde Siira**, p. 050 3010 278 ja diakoniatyöntekijä **Kaisu-Leena Taulu**, p. 050 5542 428. Järjestelyistä vastaa Pyynikin seurakunta.

Kokoontumiset:

- 26.09.** Minun suruni
- 03.10.** Surun monenlaiset ilmenemismuodot
- 10.10.** Tunteeni – laidasta laitaan
- 17.10.** Taivas – tapaammeko siellä?
- 07.11.** Jaksaminen ja itsestä huolehtiminen
- 14.11.** Miten tästä eteenpäin

Sanasta suuntaa elämään Viinikassa

RAAMATUN SANOMA on vahvasti esillä Viinikan seurakunnan syksyn luentoilloissa. Opetusta tarjoavat niin Sanasta suunta -illat kuin lokakuussa järjestettävä Kokouksia kaikille -luentosarja.

Sanasta suunta -illat järjestetään sunnuntaisin kello 14–16 Viinikan kirkon seurakuntasalissa. Ensimmäinen luento on 25. syys-

kuuta, jolloin aiheena on ”Että he olisivat yhtä”. Puhujana on pastori **Jari Kuusi** Hervannan seurakunnasta. Laulusta huolehtivat **Riitta** ja **Jorma Satama**, jotka toimii myös iltojen juontajana.

Syksyn toinen ilta järjestetään 13. marraskuuta. Illan otsikkona on ”Vastavirrassa” ja puhujana on **Kari Salo**.

Musiikkiannista vastaa laulullaan **Hannu Sippola**.

Illoissa on tarjoulua, kristillisten kirjojen ja äänitteiden myymälä sekä mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun ja esirukoukseen.

Kokouksia kaikille -luentosarja järjestetään 23.–26. lokakuuta Viinikassa. Teema on ”Jumala on”.

Saarnavuoro

Vuorisaarnan ehdoton kauneus

MISTÄ TEKSTISTÄ SAARNAAT?

Evankeliumina on osa Vuorisaarnan ”*teille on opetettu*” – ”*mutta minä sanon teille*” -lausumia, jotka kärjistävät kymmenen käskyn merkityksiä äärimilleen. Tässä kohdassa (Matt. 5:43-48) Jeesus ulottaa lähimmäisenrakkauden käskyn koskemaan myös vihamiehiä ja vainoojia.

LÖYSITKÖ TEKSTIIN UUDEN NÄKÖKULMAN?

Kuuntelen Vuorisaarnan ehdotonta Jeesusta, joka piirtää puheellaan täydellisen ihmisen muotokuvaa, ja Jeesusta Jaakobin kaivolla kanaanilaisen naisen kanssa, ja Jeesusta vaikkapa läheisten ystäviensä Martan, Marian ja Lasaruksen kanssa Betaniassa.

Haalistuuko Jeesuksen olemus ja sanoma pullamössöksi, jos en uskalla kuunnella myös sitä puhetta, joka pakottaa minut ulos mukavuusalueeltani? Mitä Jeesus oikein minulta haluaa?

MITÄ HALUAT VIENTÄ SAARNASSASI?

Vuorisaarna on yksi Uuden Testamentin helmistä, joihin ei koskaan kyllästy. Koska tämänkertainen saarna on ensisijaisesti aikuisille, haluan haastaa heitä miettimään myös Jeesuksen opetuksen vaikeammin sulavia kohtia.

Kun hyvyyteen kehotuspuheen mitaksi asetetaan Jumala – ”*Olkaa siis täydellisiä, niin kuin teidän taivaallinen Isänne on täydellinen*” – on helppo sanoa, että Jeesus vain halusi osoittaa, että me kaikki olemme syntisiä. Tietyissä asioissa Jeesus näyttää kuitenkin edellyttävän seuraajiltaan enemmän kuin keskivertokansalaisuutta. Olenko minä tähän valmis?

MIKSI KANNATTAA TULLA KIRKKOON KUULEMAAN SAARNAASI?

Saarnani toivottavasti jättää ajatuksia muhimaan viikon varrelle ja näin kutsuu rukoukseen, keskusteluun Jeesuksen kanssa arkipäivän toimien keskellä. Kesän ja lomien jälkeen on hyvä ottaa sunnuntainen kirkkokäynti viikkorytmin vakituiseksi osaksi.

MITÄ SYKSYSYI KUULUU?

Töissä alkusyksy kuluu Aitolahden kirkon 10-vuotisjuhlien parissa, niiden jälkeen aletaan valmistautua jouluun. Kotona elän nostalgisia hetkiä seurattessani kahden vanhimman lapseni ammatteihinsa valmistumista ja keskimmäisen ylioppilaskirjoituksia.

Hannu Jukola

Seurakuntapastori **Terttu Haikka** saarnaa Aitolahden kirkossa 18. syyskuuta kello 10.

Katso muu tapahtumatarjonta
www.tampereen seurakunnat.fi

AITOLAHDEN SEURAKUNTA

Messut

Aitolahden kirkossa klo 10
18.9. Terttu Haikka, Miia Moilanen
25.9. Juhlamessu, Juha Vuorio, Terttu Haikka, musiikki Peter Joukainen band sekä Maiju Häyrynen. Keittolounas. Aitotahti-kuoron konsertti klo 12.15

Muut tapahtumat

Pysäkki-ilta 18.9. klo 17
Atalan srk-koti

Verenluovutus 27.9.

klo 14–18 Aitolahden kirkko.
Voit antaa elävän lahjan.
SPR:n veripalvelu

Gospel-lattarit 28.9.

klo 18 Aitolahden kirkko. Maksuton tutustumiskerta

Juttuja Aitolahdesta ja juhlatuokien ohjelma s. 8–9

HARJUN SEURAKUNTA

Messut ja jumalanpalvelukset

18.9. klo 10 Tesoman kirkko. Teuvo Suurnäkki, Jukka-Pekka Ruusukallio, kanttori Tarja Laitinen
klo 11 Pispalan kirkko. Arni Hukari, Ritva-Leena Hirvonen, kanttori Ville Karhula
klo 12 Lielahden kirkko. Tarvo Laakso, Pasi Hakkarainen
25.9. klo 10 Tesoman kirkko. Miia Patana, Riitta Laankoski, kanttori Lasse Kautto
klo 11 Pispalan kirkko. Pasi Hakkarainen, Arni Hukari, kanttori Janne Salmenkangas
klo 12 Lielahden kirkko. Peppi Sievers, Rainer Backström, kanttori Lasse Kautto

Varikkomessu 25.9.

klo 17 Pispalan kirkko

Aamumessu 21.9. ja 28.9.

klo 8.30 Tesoman kirkko

Omenatuotteiden myyntiä Harjun kirkoilla

25.9. messujen jälkeen
Peetelin seurakunnan hyväksi!

Muut tapahtumat

14.9. Pispalan kirkko klo 18
Israel opintopiiri, Israelilaista tanssia

Ikäihmisten kuntojumppa 15.9.

klo 12 Lamminpään srk-koti
Rauhanportti, jatkuu torstaisin

Naisten kuntojumppa 21.9.

Haukuluoman kerhohuoneella
klo 18, jatkuu keskiviikkoisin

Naistenkerhot

15.9. klo 19
Lamminpään srk-koti
Rauhanportti, jatkuu torstaisin parittomilla viikoilla
22.9. klo 18 Raholan kerhohuone, jatkuu torstaisin parillisilla viikoilla

Omenatalkoot 23.9.

klo 8 Tesoman kirkko Peetelin seurakunnan hyväksi.
Kuurimaveitset mukaan!

Tasaus-markkinat

24.9. klo 11–14 Keskustori

Isä, kato mua! isien, isoisien ja lasten retkipäivä 24.9.

klo 11–14.30 Julkujärven retkeilykeskus. Lue tapahtumasta lisää sivulta 13.

Anna ja Arvo -kahvila, Voi-onmaankatu 44 A, kerhohuone
27.9. klo 13–14.30. Karaoke-päivä, Kastehelmi ja Tapio Nyystää. Ohjelmassa kahvit, yhteislaulua, hartaus, tuolijumppaa, keskustelua ym. yhdessäoloa. Ryhmän ohjaajina vapaaehtoiset Marja Koivisto ja Maaria Rautio

Naistenpiiri

Lentävänniemen Talentissa
28.9. klo 18, jatkuu

Kirsti Kiprahainen

Sokeainkoulun oppilaita Nepalissa. Suomen Lähetysseuran Tasaus-kampanja tukee tänä vuonna Nepalil alakastisia ja vammaisia.

Tasausmarkkinat ja -foorumi tukevat syrjittyjä Nepalissa

Suomen Lähetysseuran Tasaus-kampanja huipentuu syyspäiväntasauksen aikaan. Tasausmarkkinoita vietetään Keskustorilla lauantaina 24. syyskuuta kello 11–14.

Myynnissä on syksyn satoa, leivonnaisia, käsitöitä ja muita tuotteita Lähetysseuran hyväksi. Ohjelmassa on musiikkia, jaossa ilmapalloja ja lipaskeräjäät ovat liikkeellä.

Tapahtumaan osallistuu kaksi naisvierasta Nepalista, **Bimala Gayak** ja **Devi Gurung**. He ovat mukana alakastisten elinolojen parantamisessa Nepalissa – elinolojen, josta itsekin ovat lähtöisin.

Tämän vuoden kampanjatuotolla autetaan Nepalil alakastisia eli daliteja sekä vammaisia parantamaan koulutustasoaan, pääsemään terveydenhuollon piiriin ja kehittämään elinkeinojaan. Tavoitteena on tarjota yhä useammalle lapselle mahdollisuus perus- ja ammattikoulutukseen.

Markkinoiden järjestelyistä vastaavat Suomen Lähetysseura (SLS) ja Tampereen hiippakunnan seurakunnat.

Reilun kaupankäynnin messut ovat meillä Lempäälän Ideaparkissa 19.–21.

syyskuuta. Ne keskittyvät eettisesti tuotettuihin tuotteisiin ja palveluihin. Tuotteita esittelevät myös Nekalan ja Veisun pajat.

Tasaus-foorumissa Ideaparkissa 21.9. asiantuntijat keskustelevat ihmisten ja yritysten kansainvälisestä vastuusta kehitysyhteistyössä ja köyhyyden poistamisesta.

Foorumin avaa kirkkoherra **Antero Eskolin**, ja tanssia esittää **Nilima Tamang-Heino**.

Tasaaminen on plussaa, kertoo SLS:n ulkomaanosaston johtaja **Rolf Steffansson**. Bimala Gayak ja Devi Gurung kertovat kehitysyhteistyöhankkeista.

Keskustelemassa kello 11.30 alkaen ovat **Sirpa Pietikäinen**, **Pirjo Virtaintorppa**, **Maria Immonen**, **Hans Söderström** ja **Sointu Lanki**.

SLS jakaa lapsille ilmapalloja ja esittelee Tasaus-keräystä Keskuspuistossa 23.9. kello 16–20. Kello 18 lavalle nousee Tampere Gospel Big Band.

Lisätietoja www.mission.fi/ajankoh-taista/tapahtumat -sivulla.

Psykologi ja evankelista sanan lähteillä

PSYKOLOGI SATU EEROLA ja evankelista **Ilkka Puhakka** käsittelevät elämän keskeisiä asioita kahdesta näköalasta nähtynä.

Satu Eerola lähestyy asiaa psykologin silmin huomioiden tunteet, kokemukset ja etsien kasvunpaikkaa ja tapaa. Evankelista Ilkka Puhakka luotaa asiaa Raamatun maailmasta, ei sen uskonto-moraalisesta näkökulmasta, vaan siitä, miten Jumalan

Hengen kosketus vapauttaa elämään ja iloon.

Tilaisuuksissa musiikki kuljettaa puheiden lomassa

opetusta eteenpäin **Minna ja Jussi Pyysalon** vetämänä. Sana lähteillä -illat järjestetään kolmena torstai-iltana kello 18.30 Finlaysonin kirkossa.

Aiheina ovat 15.9. Ilo ja Elämä, 13.10. Pelko ja Elämä ja 3.11. Rauha ja Elämä.

Iltojen järjestäjinä ovat Tuomiokirkkoseurakunta ja Kansan Raamattuseura.

KALEVAN SEURAKUNTA

Messut

Kalevan kirkossa klo 10
18.9. Kalle Peltokangas, Harri Luoma, Kari Nousiainen ja seurakuntakuoro
klo 12 sanajumalanpalvelus Lapinniemen kappeli. Kalle Peltokangas, Kari Nousiainen
25.9. diakoniapyhä, Jukka Kuusisto, Sanna Erkanaho, Eliina Lepistö, Kari Nousiainen, lauluryhmät Yxlysti ja Arctos. Kirkkokuljetusta tarvitseva, ota yhteyttä srk-toimistoon puh. (03) 219 0385
klo 12 sanajumalanpalvelus Lapinniemen kappeli. Tapio Virtanen, Eliina Lepistö

Muut tapahtumat

Unkaripiiri 15.9. klo 18.30 alkaen Kalevan kirkon salissa 9 parittomien viikkojen torstaina

Kissanmaan

kohtaamispaikka 15.9. klo 13 Kissanmaan srk-koti, Sudenkatu 6, jatkuen torstaisin parittomilla viikoilla. Ohjelmaa ja yhdessäoloo. Kahvimaksu 1 €. Ohjaajana Päivi Löytty

Tullaan tutuksi

torstaisin klo 13 Kalevan kirkon sali 10. Ryhmä eläkeikäisille. Kahvimaksu 1 € Ohjaajana Anne Joronen

Ainot ja Einot, kohtaamispaikka lapsiperheille ja eläkeikäisille 19.9. ja 26.9. klo 9.30–11. Kalevan kirkon sali 5. Yhdessäoloo, leikkiä ja puuhastelua (askartelua, leipomista, ulkoilua, hiljentymistä ym.) Kahvi 0,50 € ja mehu, pulla 0,50 €, tied. Susanna Laitinen p. 050 541 5790

Martan ja Marian kahvi- ja teetarjoilu maanantai, tiistai, keskiviikko ja torstai-iltaisin klo 17–18.30 Kalevan kirkon ala-aulassa. Keskiviikkona ja torstaina seurakunnan työntekijä on tavattavissa keskustelua varten

Kirkontupa 20.9. klo 11 Kalevan kirkon sali 10, jatkuen tiistaisin. Ohjelmaa, yhdessäoloo ja lounas 4 €. Ohjaajana diakonissa Anne Joronen

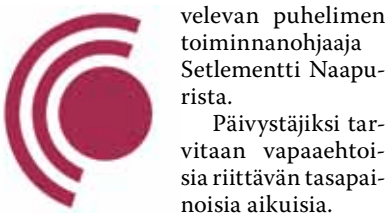
Väinölän Kirkontupa 21.9. klo 11 Kalevan srk-talo, Väinölänkatu 26, jatkuen keskiviikkoisin. Ohjelmaa, yhdessäoloo, kahvi ja voileipä 1,50 €. Ohjaajana Sirpa Lindgren

Hyvässä hengessä -illat 21.9. klo 18–20, Kalevan kirkon srk-sali. "Lähimmäinen"

Tule Palvelevan puhelimen ja -netin päivystäjäksi

TÄNÄ VUONNA vietetään vapaaehtois-toiminnan juhla-vuotta.

– Vapaaehtois-työ lisää myös tekijänsä hyvää oloa. Palveleva puhelin ja -netti tarjoavat yhteyden ihmiseen. Päivystäjä on lähimmäinen, joka auttaa kuuntelemalla ja keskustelemalla, kertoo **Riitta-Liisa Rusi**, debriefing-työn ja Pal-

velevan puhelimen toiminnanohjaaja Setlementti Naapurista.

Päivystäjiksi tarvitaan vapaaehtoisia riittävän tasapainoisia aikuisia.

– Yhteistä päivystäjille on avoin suhtautuminen kaikenlaisiin keskustelunaiheisiin sekä uskallusta kuulla ja olla ihmisen rinnalla vaikeissakin asioissa.

tulojuhla. Pekka Laihia, Säte Siira, kanttori Riikka Viljakainen. Aleksanterin lauluryhmä, kirkkokahvit kryptassa ja lähetystilaisuus

17.9. Rauhanyhdistyksen ehtoolliskirkko klo 17 Aleksanterin kirkko. Sulo Kautto, liturgia Yrjö Tala

Muut tapahtumat Miesten raamattupiiri 15.9. klo 11 Pyynikin kirkontupa. 2. Kor 7 Jumalan temppele Reijo Kettunen, Ari Rantavaara, jatkuen torstaisin

Seniorifoorumi 15.9. klo 12 Aleksanterin kirkon krypta. "Miksi uskon", professori Antti Eskola

Ehtoollishartaus 15.9. klo 17 Aleksanterin kirkko. Säte Siira

Raamattu- ja keskustelupiiri 21.9. klo 14.30 Emmaus, Seurakuntien talo

Rukouksen ja ylistyksen ilta 21.9. ja 28.9. klo 18.30, Pyynikin kirkontupa

Ehtoollishartaus 22.9. klo 17 Aleksanterin kirkko. Merja Halivaara

Uusia eväitä elämän reppuun 27.9. klo 13, Emmaus, Seurakuntien talo. Toimintaa erityisesti työttömille ja muillekin työikäisille, joilla on vapaata päiväsaikaan. Elokuva: Postia pappi Jaakobille

Pyynikin Kirkontupa Mustalahdenk. 26 A klo 10 aamukahvit, klo 11 aamunsana
16.9. Lähetyksen yhteinen pöytä
18.9. klo 16 lähetyksaiheinen kokoontuminen kaikenikäisille: keskustelua ja rukousta ym. Kokoonnumme Koskipuiston Rossossa klo 16.
19.9. lauletaan yhdessä Maija-Stina Uotilan kanssa
20.9. Muistatko: sitä meidän on kysyttävä isältä, mitä elämänohjeita sait ja keneltä
21.9. Mervin päivän mietteitä. Klo 12 päivähartaus
23.9. kirjakatsaus, Ulla Sipponen
26.9. Martta-asiaa, Tellervo Tonti ja Irene Hirvonen
27.9. Klo 11 Antti Punkari, aiheena valtataistelu
28.9. Klo 11.30 runohetki, Lahja Viljanen

TEISKON SEURAKUNTA

Messut Teiskon kirkossa klo 10
18.9. sanajumalanpalvelus,

Työhön kuuluu osallistuminen koulutukseen. Päivystystyötä on noin 3–4 tuntia kuukaudessa, työnohjaus kerran kuussa. Syksyn koulutusohjelma on nähtävillä verkossa: www.naapuri.fi.

Palveleva puhelin on Suomen ev.lut. seurakuntien työmuoto ja toiminnan toteuttaa Setlementti Naapuri.

Lisätietoja: Riitta-Liisa Rusi, p. 050 5467250.

Tero Matilainen, kanttori Tuuli Muraja
25.9. Tasauspäivän messu, Tero Matilainen, kanttori Tuuli Muraja. Ohjelmaa ja kirkkokahvit Teiskon srk-kodilla. Elina Aro kertoo lähetystyöharjoittelustaan Taiwanilla

Muut tapahtumat Perjantaitupa, eläkeläisten tapaamispaikka 16.9. klo 10–12 Aitolahden kirkko, jatkuen paritomilla viikoilla. Ohjelmassa keskustelun aiheita, hartaus ja mahdollisuus nauttia lounas hintaan 4 €. Tied. Päivi Mikkola p. 050 308 9401

Musiikkipyhäkoulu 18.9. klo 13.30 Kämmenniemen kerhohuone

Keski-Teiskon pyhäkoulu 19.9. klo 15 Teiskon srk-talo

Avoin raamattupiiri 22.9. klo 18 Kämmenniemen kerhohuone. Käynti Aunessalmen puoleisesta päädystä

Tasauseräys 24.9. klo 11–14. Kämmenniemen Salen edessä

Kuorannan kotipyhäkoulu 25.9. klo 15. Hakamaalla, Kuorannantie 511

Lähetyksen rukousryhmä 26.9. klo 19. Ylä-Sääksissä, Sääksniementie 118A

Lähetyksen käsityöpiiri Kahvi ja kudin 27.9. klo 10, Teiskon srk-talo

TUOMIOKIRKKO-SEURAKUNTA

Messut Tuomiokirkossa klo 10
18.9. KUA:n kirkkopyhä, saarna teologi Minna Hietämäki, Merja Halivaara, Matti Hannula. Ks. lisät s. 12
klo 15 srk-koti Katariina. Antero Niemi, Matti Hannula
25.9. Antero Niemi, Merja Halivaara, Matti Hannula, kamarikuoro Cantionale, joht. Tuomas Laatu

Muut tapahtumat Katariinan seniorit 19.9. klo 9.30–11.30 srk-koti Katariina, alussa jumppa. Asiaa muistista, diakonissa Minna Sormunen vieraillee

Käsityö- ja askartelukerho Tilkkuvakka maanantaisin klo 14–17 Tuomiokirkon alasali. Tilkkuvakassa valmistettuja tuotteita myydään lähetystyön hyväksi. Tied. Sanna Kramer p. 050 574 4920

parittomalla viikolla, tied. Aino Kujala 050 411 8764

Harjun Kirkontuvat ma Miestentupa Tesoman kirkolla
ti Tesoman Kirkontupa – Tesoman kirkolla os Tesomankuja 5
to Kalkun Kirkontupa – Kalkun srk-talo os. Pitkäniemenkatu 9
pe Pispalan Kirkontupa – os Pispalanvaltatie 16
klo 10 kahvit, monipuolinen ohjelmatuokio, päivähartaus ja lounas
Nääs villen Muistijumpat: ti Tesoman kirkolla klo 9–10 to Kalkun srk-talo klo 12.30–13.30
Tied. vanhustyönohjaaja Marja Kylä-Laaso p. 050 337 7985

Retki Kuortaneelle to 22.9. Lähtö klo 8 Keskustori, Vanhakirkko. Pyhän Mikaelin kappeli Ylöjärvellä, Paavo Suomisen johdolla. Hartaus ja kahvitarjoilu. Kuortaneella Haapaniemen Hiippakuntakartano, talon esittely ja lounas. Kuortaneen urheiluopistoon tutustuminen. Liikuntatuokio ” Katse jalkoihin” jalkojen hoitoa ja huoltoa. Kahvit. Matkan hinta 45 €. Matkareittimme Tampere, Ylöjärvi, Virrat, Alavus, Kuortane. Matkavastaava Harjun vanhustyönohjaaja Marja Kylä-Laaso. Ilm. p. 050 344 5724

HERVANNAN SEURAKUNTA

Messut

Hervannan kirkossa klo 11
18.9. Jari Kuusi, Soile Rantavuori, Maria Koivisto
25.9. Soile Rantavuori, Jari Kuusi, Martti Syrjäniemi

Toinen messu 17.9. klo 17 kirkko. Hannu Vuorinen. Messussa huomioitu erityisesti lapsiperheet. Lasten leikkimurkkaus, kirkkokahvit, rukouspalvelu

Muut tapahtumat Raamattuilta 15.9. klo 18.30 kirkossa. Keskustelua aiheesta synti ja sen sovittaminen

Parisuhdeiltapäivä 17.9. klo 14 kirkossa. Osallistujat päättävät kullakin kerralla käsiteltävät teemat. Teemoja mm. rakkaussuhteen tuholaiset, puolisoiden erilaisuus, itsetunto, anteeksiantaminen, tunteiden ilmaiseminen jne.

Lähetyt- ja raamattu-luento klo 9.30 kirkossa
18.9. luento
25.9. "Kunniolta isääsi ja

Kansalaisaktivismia ja messu nälkää vastaan

KIRKON ULKOMAANAVUN kaksivuotinen Nälkä – paha pala purtavaksi -ruokaturvakampanja huipentuu tänä syksynä. Ruokaturvan edis-

ACT-allaanssi / Binyan Mengesha

täminen on yksi KUA:n työn tärkeimpiä päämääriä kehitysmaissa.

Nälästä ja äärimmäisestä köyhyydestä kärsii noin miljardi ihmistä. Joka päivä nälkään kuolee 17 000 lasta – yksi lapsi viiden sekunnin välein.

– Tänä kesänä ihmiset ovat ha-vahtuneet Itä-Afrikan katastrofiin, mutta aliravitseminen on jatkuva ja

Ihmiset kärsivät nälästä ja janosta pakolaisleirillä Borenan alueella Etelä-Etiopiassa.

vakava ongelma eri puolilla maailmaa. Kampanjan aikana ruokaturvaa käsitellään muun muassa ilmastomuutoksen, humanitaarisen avun ja ravitsemuksen näkökulmista, miettii johtava diakonia-työntekijä **Eija Heikkilä** Tuomio-kirkkoseurakunnasta.

Kirkon Ulkomaanavun kirkko-pyhää vietetään sunnuntaina 18. syyskuuta Tampereen Tuomio-kirkossa. Kello 10 alkavan messun kulku noudattelee monin osin Afrikkalaisen gospelmessun säveliä.

Jumalanpalveluksessa saarnaa teologi **Minna Hietämäki** Kirkon Ulkomaanavusta ja liturgina toimii pastori **Merja Halivaara**. Musiikista huolehtivat kanttori **Lasse Kautto** sekä Sonore-kuoro, Choralia-kuoro ja soitinyhtye.

Jumalanpalveluksen kolehti kerätään ruokaturvakampanjan hyväksi. Messun jälkeen Naisten Pankki esittelee toimintaansa ja on järjestänyt kirkkokahvit.

Luentoja eläkkeelle jäämisestä ja ikääntymisestä

ENNEN OLI kaikki paremmin – vai oliko? Tätä pohditaan Mummon kammarin iltapäivässä maanantaina 19. syyskuuta kello 13 Kirjastotalo Metson isossa luentosalissa, 2. kerros, osoitteessa Pirkankatu 2. **Rauhaniemen sairaalan ylilääkäri Jussi Ripsaluoma** luennoi ai-

HETI – hengellinen tiistaikeho 20.9. klo 13 Emmaus, Seurakuntien talo. Pieni raamattuhetki, tuomio-rovasti Olli Hallikainen ja Asko Peltonen. Kerhon vetäjinä toimivat Sirkka Villenius ja Tuula Kivimäki

Ehtoollishartaus 21.9. klo 17 Aleksanterin kirkko. Merja Halivaara

Katariinan seniorit 26.9. klo 9.30–11.30 srk-koti Katariina. Alussa jumppa, omaa ohjelmaa

UUER – uusia eväitä elämän reppuun 27.9. klo 13–15, Emmaus, Seurakuntien talo. Toimintaa erityisesti työttömille ja muillekin työikäisille, joilla on vapaata päiväsaikaan. Elokuva, *Postia pappi Jaakobille*. järj. Tuomiokirkkosrk:n ja Pyyntien srk:n diakoniatyö

VIINIKAN SEURAKUNTA

Messut

Viinikan kirkossa klo 10
18.9. Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä. Sullo Kautto, Jussi Mäkinen, Veikko Myllyluoma
25.9. perhemessu, Jussi Mäkinen, Jorma Satama, Veikko Myllyluoma

Iltamessu 18.9. klo 18
Nekalan srk-talo. Daniel Hukari.

Muut tapahtumat
Nekalan pysäkki perjantaisin klo 10–13 Nekalan srk-talo.
Klo 10 aamukahvit (1 €)
klo 10.30–12.15 ohjelma
klo 12.15 lounas (3 €)

Pyhäkoulu 20.9.
klo 17.30 Koivistonkylän srk-koti, jatkuen tiistaisin. Tied. Päivi Manninen p. 050 536 5424

Raamattupiiri 20.9. klo 18
Koivistonkylän srk-koti. Myös lähetysasiaa esillä, jatkuen tiistaisin. Tied. Lähetysseiteeri Tiina Sarkapalo p. 050 306 2344

Sanasta Suunta 25.9. klo 14
Viinikan kirkko, katso lisät. s. 10

Esirukoustunti 26.9. klo 11
Nekalan srk-talo. Tied. Merja Lehtinen p. 050 441 3943

ENGLISH SERVICE

With Holy Communion at the Kaleva Church (from April till September), every Sunday at 4 p.m. After the service coffee and tea served. Sunday School for kids, Bible reflection
18.9. Risto Korhonen
25.9. Teuvo Suurnäkki

SVENSKA FÖRSAMLINGEN

Gamla kyrkan får ny fasad och vi firar därför gudstjänst varje söndag kl 10.30 i Finlaysons kyrka fr.o.m. 1.4.till den 2.10.2011.
Välkommen!
För annan verksamhet se Kyrkpressen eller ring oss på (03) 219 0298

AVOIN KIRKKO

Aleksanterin kirkko on avoinna arkisin ma–pe klo 12–18, jolloin paikalla on päivystävä seurakuntalainen. Klo 16–18 on myös pappi tavattavissa, klo 17 rukoushetki. Ehtoollishartaus torstaisin klo 17. Junnukappeli eli avoimet ovet kouluikäisille Aleksanterin kirkon kappelissa maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 14–16 alkaen

LÄHDEKAPPELI

Seurakuntien talossa, Näsilinnank. 26, avoinna hiljentymistä varten ma–to klo 8–18 ja perjantaisin klo 8–14

LÄHETYSKAUPPA TASKU

Kauppakatu 13, puh. (03) 219 0420
Avoinna ma–pe klo 10–17.
Yksilöllisiä isoäidin kutomia villasukkia kaiken ikäisille. Kauniita käsitöitä itselle tai lahjaksi.
Vastaanotamme myös vanhoja postikortteja ja -merkkejä lähetyksen hyväksi myytäväksi

MATERIAALIPALVELU

Kaikille avoin kirjasto
Kyttälänk. 1 A, p. (03) 219 0281

Avoinna ma–pe klo 9.30–15 ja torstaisin klo 9.30–17.
Laaja valikoima uskonnollista kirjallisuutta, musiikkia, elokuvia ja havaintomateriaaleja.
Meiltä löydät myös luonto- ja retkeilyoppaita

MUMMON KAMMARI

Vapaaehtoisen vanhustyön keskus – Kyläpaikka kaikenikäisille Lähimmäisavunvälitys vanhuksille p. 219 0711
ma–to klo 8.30–11.30, pe 8.30–10.30
Toimisto p. 219 0455
ma 9–17, ti–to 9–15.

Syyskuun näyttely Kuvia posliinille, Riitta Jokinen.

Kyläpaikka Maanantai
klo 10 Äiti Teresan peittotalkoot klo 12.30 Pöytälaatikkorunoilijat
19.9. klo 14 Kirjojen ystävät, "Lapsuure kiäl otti omans"
Kröönruuska eli Maija-Liisa Mattila
Ma 19.9. Ennen oli kaikki paremmin – vai oliko? Mummon Kammarin iltapäivä kirjastotalo Metson isossa luentosalissa (2. krs) klo 13.
Lue lisää sivuilta 12–13.
26.9. Kirjojen ystävät, Minna Lindgrenin Sivistyksen turha painolasti

klo 14 Shakki vai matti, seniorit pelaavat, 2. krs

Tiistaisin
klo 10 Askartelutalkoot ja tumpputiistai

Keskiviikkoisin 21.9. klo 10 Leskien Klubi -kahvila, musiikkituokio Hilka Malm ja Mirjami Kilponen
klo 10 Nettinurkassa Atk-Seniorit Mukanetin opastajat
klo 13 Nyt laulajaiset on, laulattajina
21.9. Jukka Silin ja Lauri Salo
28.9. Matti Sammal ja Vilho Salomaa

Torstaisin 15.9. APUA – mitä teen eläkkeellä -luentosarja äskettäin eläkkeelle jääneille tai pian eläkkeelle jääville naisille alkaa. Lue lisää sivuilta 12–13
22.9. klo 11 Muistijumppa (parillisen viikon torstaisin) klo 12.30 Toivevirsiä, Maija-Stina Uotila
klo 13 Kotialttarin äärellä päivähartaus
15.9. pastori Marita Hakala
22.9. pastori Virpi Vantakorpi

Syksyn perehdytyskurssit vapaaehtoiseen vanhustyöhön ma 3.10. klo 17–19 tai päiväkurssi ti 4. jatkuen 11.10. klo 13–15, tied. ja ilm. p. 219 0455 tai kotisivuilta www.mummonkammari.fi

Otavalankatu 12 A (Rautatienkadun risteys)

MUSTA LAMMAS

asunnottomien ja päihdeongelmaisten päiväkeskus, Pellavatehtaankatu 17 G, p. 219 0372.
Avoinna ma–to klo 7.30–13, pe klo 7.30–11.30.
Vaatepalvelu auki ma–to 7.30–12, pe klo 7.30–11.
Ilmainen puuro tai keitto asiakaskortilla ma–to 10–12 ja pe 9.30–11.

Lauantaiaukiolot alkavat lokakuussa 8.10. ja
Pullakirkot 9.10.

Keskiviikkohartaus klo 9.45–10
21.9. Jyrki Pikkarainen, Aitolahden srk
28.9. Virpi Hannele Kianen, Harjun srk

Päihdekuntoutusleiri 20.–27. 9.
Lappeenrannan seurakuntien leirikeskus Kesärannassa

Keskiviikkoklubi keskiviikkoisin klo 13–14.45. Hengellinen avoin keskusteluryhmä päihteistä eroon pyrkiville naisille ja miehille

MYÖTÄTUULI

Yht. vammaistyö Ti 20.9. klo 17–19.30 Aurinkoklubi lidesrannan seurakuntakoti,

TASAU

2011

NEPAL

Koulu antoi Babitalle ihmisarvon.

Nepalilainen dalit-tyttö Babita Shada on vasta kouluun päästyään ymmärtänyt olevansa tärkeä. Alakastisena hän on ollut yhteiskunnan ulkopuolinen.

Osallistumalla Tasaus-kampanjaan autat Nepalín alakastisia ja vammaisia mukaan yhteiskuntaan ja kiinni paremman tulevaisuuteen. Koska jokaisella on oikeus ihmisarvoiseen elämään.

Lahjoita Tasaus-keräykseen:
Sampo Pankki 800014-161130
Viesti: NEPAL41
www.tasaus.fi

Osallistu

Reilun kaupankäynnin messut 19.–21.9.

Tasaus-foorumi 21.9. klo 10–13
Keskustelua yksityisten ja yritysten kansainvälisestä vastuusta

Tasaus-keräys 23.9. klo 16–20
Mukana mm. Tampere Gospel Big Band

Lempäälän Ideaparkissa Tervetuloa!

SUOMEN LÄHETYSSEURA

heesta Vanhus keskeellämme. Tampere-Seuran toiminnan-johtaja **Heidi Martikainen** puhuu kaupungin muuttumisesta. Tilaisuus päättyy noin kello 15. Apua, mitä teen eläkkeellä -luentosarja järjestetään tors- taisin kello 11. Se on tarkoitettu naisille, jotka ovat juuri jää- neet eläkkeelle tai jäämässä vuoden sisällä.

Luentojen aiheet:

15.9. Eläkkeelle! Työelämän jatke vai uusi elämä?

- 29.9. Vanhenemisen voima-
varat
- 13.10. Muista muistaa
- 27.10. Ystäviä ja yksinäisyyttä
- 10.11. Miten ikä muuttaa unta
- 1.12. Uskallanko olla itsekäs
- 15.12. Suhde aikaan muuttuu
– oma minuus löytyy
- Kouluttajana toimii **Leila Vuorinen**. Luennot pidetään Mummon Kammarin Kyläpai-
kassa, osoitteessa Otavalanka-
tu 12 A, p. 219 0455.

Miesväki ja lapset retkeilemään

PERINTEINEN SEURAKUNTIEN Isä kato mua -tapahtuma järjestetään lauantaina 24. syyskuuta kello 11–14.30 Julkujärven leirikeskuksessa Ylöjärvellä.

– Ajatuksena on saada isät, isoisät ja lapset yhdessä liikkeelle ja viettämään yhteistä retkipäivää. Tapahtuma on ol- lut varsin suosittu, sillä mukana ollut noin 150–200 henkeä joka vuosi, ker- too järjestelyporukkaan kuuluva pasto-

Isä kato mua -tapahtuma järjestetään 24. syyskuuta Julkujärven leirikeskuksessa Ylöjärvellä.

ri **Ritva-Leena Hirvonen** Harjun seu-
rakunnasta.

Ohjelmassa on erilaista toimintaa, leikkejä, hartaus ja musiikkia. Tarjolla on keittolounas, joka maksaa 3 euroa ai-
kuisilta ja 2 euroa lapsilta.

Julkujärvelle pääsee Tampereelta Vaasantietä Ylöjärven keskustan ohi, josta käännytään Shellin kohdalla va-
semmalle, sen jälkeen viitoitus leirikes-
kukseen.

Ilmoittautuminen 19.9. mennessä, p. 219 0341 (arkisin 9–15).

lidesranta 5. Nuorille ja nuorille aikuisille tarkoitettu ryhmä. Ota yhteys etukäteen avustajatarpeen vuoksi. Mari Tuominen p. 050 535 1139

Kuurojentyö
Su 18.9. klo 15 Viittomakielinen messu ja kirkkokahvit. Finlaysonin kirkko, Puuvillatehtaankatu 2
Ti 20.9. klo 16–18 Viittomakielinen seurakuntapiiri
Myötätuuli, Ilmarinkatu 10
Ma 26.9. klo 18–20 Kuurosokeiden raamattu- ja keskustelupiiri
Kuurosokeiden toimintakeskus, Insinöörikatu 10
Su 2.10. klo 15 Viittomakielinen messu Tuomiokirkossa, kirkkokahvit

Näkövammaistyö
Myötätuuli, Ilmarinkatu 10
To 15.9. klo 13 Torstairyhmä
Syyskauden teeman arvokas vanhuus, vieraana vanhusasiamies Riikka Piironen
Pe 16.9. klo 10–12 Vertaistukiryhmä - keskustelua
- sanomalehdenlukua
- asiointimahdollisuus lähialueella - päivähartaus
Ke 21.9. klo 13 Raamattupiiri
To 22.9. klo 13 Kirjallisuuspiiri
Maija-Liisa Peltonen: Hyrskettä sisälmatolla
Pe 23.9. klo 10–12 Vertaistukiryhmä
Ke 28.9. klo 13 Miestenpiiri

PALVELEVA PUHELIN

Keskusteluapua su-to klo 18–01 sekä pe ja la klo 18–03, p. 010 190 071 sekä www.evl.fi/palvelevanetti

PÄIVÄRAAMATTUKOULU

torstaisin klo 9.30–13
Kalevan kirkon srk-salissa
Syyskauden aiheena
"Ihmissen Pojan matkassa"
15.9. Jeesuksen toiminnan alku (Mark.1–3): Seppo Lappalainen;
"Autuaita ovat": Ismo Nokelainen
22.9. Vertaukset Jumalan valta-
kunnasta (Mark.4:1–34): Jorma Pitkänen; "Rahat tai henki": Urpo Taponen. Lisät. Kati Eloranta (kati.eloranta@evl.fi /p. 050 431 6627)

RETKET

Teatteriretki Helsingin Areena-
näyttämölle la 19.11. Neil Hardwickin ohjaama musikaalikomedia "Lainahöyhenissä". Lähtö Vanha Kirkko klo 9, Hervannan kirkko klo 9.30. Hintaa 75 €, sis. matkat,

musikaalilipun ja lounaan.
Ilm. Pirkko Partanen p. 050 406 7170

RUKOUKSEN TALO

Keskusta, Kyttälänk. 1
Yhteistä rukousta
joka arkiamu klo 9–11

Nuorten rukouskoulu Preikkari
parittomien viikkojen maanantai klo 18

Nuorten Praisekuoro- ja bändi
parillisten viikkojen maanantai klo 18

Nuorten aikuisten Vastaan otto -illat,
Ti klo 18, 27.9., 25.10., 29.11
Rukousta, ylistystä, Raamattua yhteistyössä Uusi Verso/ Rukouksen talo

Rukousvuorokausi 23.–24.9.
jatkuva rukous alkaen pe 23.9.klo 18 ja päättyen la 24.9 klo 17
Väinöläinkatu 26, Kalevan srk-talossa, yhteistyössä Palatsiseurakunta/ Rukouksen talo

Hervanta
Hervannan kirkossa, Lindforsink. 7
Aamurukous
ti ja to klo 9–10 ja ke klo 8–9
Rukousta, raamatunlukua ja hiljentymistä

Cafe Olohuone,
Kauppakeskus Duo

Rukouskävely
to klo 14, lähtö Hervannan kirkolta

Aamurukous
kirkolla la klo 9–10

Kristus-ilta
kirkolla klo 17
24.9., 22.10., 26.11.2011
Ylistystä, rukousta ja Jumalan Sanaa

Haukiluoma
Haukiluoman kerhohuone, Tyvik. 11
Rukouksen talon toiminta alkaa 15.9.

VARHAISAAMUN RUKOUSHETKET

Koivistonkylän srk-koti
ma ja ke klo 5.30–7.
Tied. Anne Tuhkanen
p. 044 218 0010

Kissanmaan srk-koti
ma klo 7–8.
Tied. Kirsti Jokiahaara p. 040 590 3256

SEURAKUNTIEN TALO

Näsilinnank. 26, PL 226, 33101 Tampere. Puhelin (03) 219 0111 (vaihe), avoinna 8.30–15.45
Katutason asiakaspalvelupiste
▪ Keskusrekisterin asiakaspalvelu
▪ Hautaustoimen asiakaspalvelu
Avoinna arkisin klo 8.30–15, torstaisin klo 17 asti

SILMUKKA

Tervetuloa avoimeen kahvilaan!
Pispalanvaltatie 16 C (kirkon yhteydessä, sisäänkäynti länsi-
päädyistä). Avoinna ma-to klo 9–13, pe suljettu. Käytössä asiakastietokone, jossa tulostusmahdollisuus.
Päivän sanomalehti luettavissa.
Tied. toiminnasta Satu Tahlo-Jortikka, p. 050 558 0231

SINKKUILTA

20.9. klo 18–20 Aleksanterin kirkon alasalissa, jatkuen parillisilla viikoilla 13.12. asti. Irma-Vappu Mikkonen kertoo Pro Gradu -tutkielmansa tuloksista: Sinkkutoiminnan merkitys yksin elävien selviytymisessä. Mitä sinä toivot sinkkuiluilta? Ehdota ohjelma-aiheita!
sari.peltonen@evl.fi, p. 050 381 7177.
Katso www.tampereensinkut.fi

SYYSKISAT

Tyttöjen ja poikien syyskiset la 17.9.
klo 13 Lielahden urheilukentällä.
Klo 12.30–13 ilmoittautuminen. Lajit 3-ottelu ja erillinen 1000 m juoksu. Palkintojen jako ja kisahartaus Lie-
lahden ala-asteen juhlasalissa n. klo 15.30. Musiikkia / hartaus, Starwar / Tarvo Laakso. Buffetisssa myynnissä makkaraa ja limsaa. Mitalit joka sarjan kolmelle parhaalle, lisäksi arvokkaita esinepalkintoja. Sarjat 3-ottelu tytöille ja pojille, 60 m juoksu, kuulantyyntö ja pituushyppy. Sarjat ikäluokittain 2005–1996 syntyneille. 1000 m juoksu ty-
töille ja pojille. Sarjat ikäluokittain 2000–1995 syntyneille.
Järrj. Pispalan Leijonat, Harjun srk ja Harjun Veikot

TAMPEREEN RAAMATTUKOULU

Kalevan kirkon srk-salissa
maanantaisin klo 18.30
19.9. ja 26.9.
Joosuan kirja, Outi Cappel.
www.tampereenraamattukoulu.net

Antti Eskola aloittaa SenioriFoorumin syksyn

Professori emeritus **Antti Es-
kola** kuvailee omaa uskonnolli-
suuttaan SenioriFoorumin syk-
syn ensimmäisessä kokoontu-
misessa Aleksanterin kirkossa torstaina 15. syyskuuta.

– En ole uskovainen vaan uskonnollinen ihminen, Eskola määrittelee.

– Kysymykseen syystä on kuitenkin vaikeampi vastata.

Eskola etsii uskonnollisuu-
tensa juuria omasta historias-
taan ja ikäpolvestaan. Hän on ottanut kantaa aiheeseen eten-
kin kaksi vuotta sitten ilmesty-
neen *Mikä henki meitä kantaa* -kirjansa loppupuolella, ja pyr-
kii puheenvuoroissaan keskus-
telemaan tyyliin.

SenioriFoorum kokoon-
tuu joka toinen torstai kahville Aleksanterin kirkon kryptaan kello 12, ja luennot alkavat kello 13. Syyskauden sarja jatkuu 29. syyskuuta, jolloin vieraana on VTM, teologian maisteri **Pirjo Salminen**. Hänen aiheensa ot-

sikko on Olen ihme, suuri ihme.
Hidastuvatko askeleet, ky-
syy 13.10. kulttuuriohjaaja **Tuu-
la Kivistö**. Psykiatri **Hannu Va-
saramäki** puhuu ikääntymises-
tä ja mielenterveydestä 27.10.

Lähtevän rinnalla kulkemi-
sessa opastaa 10.11. hoitotieteen
tohtori **Hilkka Sand**, ja 24.11.
mukana on **Reijo Vähälä** runoi-
neen.

Joulun odotukseen johdat-
taa 8.12. näyttelijä **Tapani Pert-
tu**. Syyskauden päättää osallis-
tuminen Kaiken kansan joulu-
juhlaan Tuomiokirkossa 15.12.
kello 13.

Isäntänä toimii **Asko Pelto-
nen**, emäntänä **Anneli Rauta-
korpi** ja juontajina **Jarmo Lin-
ne** sekä **Mirja Vahteristo**. Teh-
tävissä häärii myös joukko va-
paaehtoisia.

Tilaisuudet järjestävät Kan-
san Raamattuseura, Tuomio-
kirkkoseurakunta ja Pyyntik-
seurakunta. Niihin on vapaa
pääsy.

KRISTILLISET JÄRJESTÖT

ESIKOISLESTADIOLAISET
Kurjentaival 22, 33100 Tampere
(Vastapäätä Viinikan kirkkoa)
Seurat
Pyhäpäivisin klo 15.00
Kanssapuheet (raamatun tutkiminen)
Tiistaisin klo 13.00 ja torstaisin
klo 18.30
Nuortenilta
Tiistaisin klo 19.00
Tervetuloa!

KANSAN RAAMATTUSEURA
Satakunnankatu 28,
p. 223 1771
www.kansanraamattuseura.fi
Seniorifoorum 15.9. klo 13
Aleksanterin kirkon krypta. Miksi uskon,
Antti Eskola. Kahvitarjoilu klo 12 alkaen.
Sanan lähteillä 15.9.
klo 18.30 Finlaysonin kirkko. Ilo ja
Elämä; Satu Eerola, Ilkka Puhakka.
Musiikki Minna ja Jussi Pyysalo.
Krito-työn startti 28.9.
klo 18 Hämeenkulma, Hämeenpuisto 15
A 4. Mahd. ilm. Lupa tuntea -ryhmään.

Opiskelijaillat perjantaisin
klo 19 Glooria Sali, Kyttälän
katu 1, 2. kerros

**TAMPEREEN
RAUHANYHDISTYS**
Nekalankulma 1
www.tampereenrauhanyhdistys.fi
Seurat sunnuntaisin klo 16,
sekä keskiviikkoisin ja lauantaisin
klo 19.
Ke 14.9. klo 19 tutustumisilta
SYYSSEURAT 17.–18.9.
La 17.9. klo 17 messu Aleksanterin
kirkossa, klo 20.30 puheenvuoro
nuorille ry:llä.
Su 18.9. klo 10 jumalanpalvelus
Viinikan kirkossa, klo 12.30 ja 14 seurat
ry:llä, ja klo 17 seurat Kalevan kirkossa.
La 24.9. klo 17 syysmyyjäiset.
Tervetuloa!
Ohjelmaa radio Moreenissa (98.4)
la 17.9. klo 15.30.

TAMPEREEN

Kirkkosanomamat

www.tampereenkirkkosanomamat.fi

55. vuosikerta

♦ **Kustantaja:**

Kustannus-Osakeyhtiö
Kotimaa

♦ **Päätoimittaja:** Marja Rautanen, marja.rautanen@evl.fi

- ♦ **Toimitussihteerit:** Kirsi Airikka, kirsi.airikka@evl.fi
ja Asta Kettunen, asta.kettunen@evl.fi
- ♦ **Toimitus:** Tampereen ev. lut. seurakuntien viestintä,
tampereenkirkkosanomamat@evl.fi, puh. 219 0324 ja 219 0275
Jakelu: fax: 219 0388. Osoite: Seurakuntien talo,
Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.
- ♦ **Ilmoitusmyynti:** Kotimaa-yhtiöt, PL 279, 00181 Helsinki,
Marita Lyyra, p. 014-641 481, gsm 040 729 2119,
fax: 014-616 035, marita.lyyra@kotimaa.fi.
- ♦ **Ilmoitusvalmistus:** ilmoitusmyynti@kotimaa.fi.
Huom! s-postiviesteihin maininta Tampereen Kirkkosanomamat

- ♦ **Taitto:** Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa
- ♦ **Tilaukset:** tilauspalvelut@kotimaa.fi,
puh. 020 754 2333, fax: 020 754 2342.
- ♦ **Jakelu:** Tampereen Ykkösjakelut Oy
- ♦ **Jakeluhuomautukset:** p. 03 3140 4200, www.ykkosjakelut.fi
- ♦ **Painosmäärä:** 103 500 kpl
- ♦ **Painopaikka:** Sanomapaino Oy, Hämeen Paino Oy, Forssa
- ♦ **ISSN:** 1237-9603, **äänite:** 1237-959X
- ♦ **Seuraavat lehdet ilmestyvät:**
28.9. aineisto 14.9. mennessä, 12.10., aineisto 28.9. mennessä

PERUNKIRJAT
Kauppakirjat. Testamentit ym.
ASIOINTIPALVELU
PEKKA VALTONEN
P. 375 3218, 0400 335 443

Joustavasti asiakkaan luona.
Myös iltaisin ja viikonloppuisin
Ilmainen puhelinneuvonta

KOTIPALVELUA yksilöllisen palvelusuunnitelman mukaisesti, kun palvelun tarve on 1 - 2 kertaa viikossa tai satunnaisesti.
Vankka kokemus dementia-työstä

Kunnon Kotihoiva Elina Westergren-Erkkilä
050 - 325 1654
www.kunnonkotihoiva.fi

Luotettavaa palvelua ja asiantuntemusta kaikissa hautaukseen liittyvissä asioissa.

Tammerkosken Kukka- ja Hautauspalvelu

**Rongankatu 2
33100 Tampere**

**Arkut, kuljetukset
Asiakirjat
Kukat ja sidontatyöt
Muistotilaisuudet
Pitopalvelut
Hautakivimyyni
Puh. (03) 211 0331**

**Kiinteistötoimisto LKV
PEKKA MUSTAJÄRVI**

Pekka Mustajärvi
GSM: 0400 628 241
email: pmlkv@nic.fi
p. (03) 214 1111
fax (03) 212 6725
Mäntymäki 3 A, 33200 Tampere
www.pekkamustajarvi.fi

Palvelun välittämisen yli 30 vuoden kokemuksella.

APU VIRTSAKARKAILUUN
MediSet-tuotteet

- Varmuusalusasukat
- Vuodesuojat
- Uimahousut
- Irtosuojat
- Ympäristöystävälliset
- Kestävät yli 200 pesukertaa
- Mukavat
- Huomaamattomat

Jälleenmyynti Tampereella; PIATEEKKI,
Näsilinnankatu 27, 33200 Tampere, 03-212 1711

Tilaa ilmainen esite 0400 223 446
www.divisa.fi

Lupa auttaa.

Keräyslupa OKU 975A

Tule kerääjäksi tai lahjoita.
Soita 0600-122 20 (20 euroa + pvm)
FI0622191800068000
nälkäpäivä.fi

Punainen Risti

Ooppera rakkaudesta ja sitkeydestä
MAAN KORVESSA KULKEVI
- hengellinen kansanooppera

- ohj. Tapio Parkkinen
- sov. ja säv. Pentti Tynkkynen
- mus. johto Arto Nieminen

Ooppera kertoo vammaisen, murre- ja kansanperinteen kerääjän, Martti Myllyharjun tarinan. Uskonnollisen perheen ja ystävien tuki auttoivat. Aamulehti vertasi häntä 16.9.1948 jopa Lönneriin ja Paulaharjuun. Myöhempi aika on korottava hänet oikeaan arvoonsa!

Pääosissa mm. Inga Sulin, Ahti Jokinen, Matti Hannula ja Taisto Polvi, lisäksi Kyröskosken Mieskuoro, Saurion Sävel, Tays:n Tinnitus-kuoro ja Parkanon Korsukuoro, orkesteri ja solisteja, yhteensä n. 70 esiintyjää.

Esiytökset: Ensi-ilta la 24.9. klo 16 Hämeenkyrön kko
• la 1.10. klo 15 Parkanon kko • su 2.10. klo 14 Hämeenkyrön kko
• la 15.10. klo 15 Ikaalisten kko • su 16.10. klo 14 Tampereen Tuomio-
kirkko • su 30.10. klo 14 Ylöjärven kko • la 12.11. klo 15 Hämeenkyrön kko
• su 13.11. klo 14 Hämeenkyrön kko

Lippuja: 1 1/2 tuntia ennen ovelta ja kuorolaisilta. Liput 20 euroa.

Tied. ja varaukset p. 050 554 2412/Perkiömäki tai 040 484 9361/Hamadi,
aune.hamadi@heiskary.fi. Kysy myös ryhmälippuja!

Järj. Heiska ry www.heiskary.fi

Tervetuloa!

Luotettavaa koti-,
hoiva- ja siivouspalvelua
PIRKANMAAN HOIVAPALVELU
p. 050 - 361 8394

PIANONVIRITYKSET
Juha Yli-Knuuttila
Puh. 0400 669 799
Sähköposti:
pianonviritys@gmail.com

KAMPAAMO HÄME
Reija Jantunen
Pyynikintori 8, 33230 Tampere
03 - 222 0140
ark. 9-17, ke suljettu, la 9-13

HAUTAKIVET JA KAIVERUKSET
Messukylän KIVI
Padustaipaleentie 6, 34260 Terälahti
Puh. 363 2354 gsm 040 580 8713

LAKITOIMISTO RAJAMÄKI
Kaikki lakiasianne
Maksuton puhelin- ja sähköpostineuvonta
Itsenäisyydenk. 2, 33100 Tre
010 666 4433
vesa.rajamaki@lakitoimisto.com

NELKO KEITTIÖREMONTTI
Kerralla kuntoon.
Ilmainen suunnittelu.
Soitto riittää!
Matti Saari 0400 631 128
Jarmo Lahti 0400 867 855
puh. 010 321 2400
www.nelko.fi

SUURET VALIKOIMAT
Kaihtimet • Markiisit • Screenit
• Parveke- ja terassikaihtimet
• Verhokiskot- ja tangot
• Paneeli-rulla- ja laskosverhot
• Liuku- ja taiteovet, ym.

Kaihdin Pukkila
Viinikankatu 36, 03-3122 0900
www.kaihdinpukkila.fi

Jublat tulossa?
Syntymäpäivät, muistotilaisuudet, kokoukset, koulutukset, pikkujoulut... yksityisille, yrityksille ja yhteisöille ammattitaitoisesti maistuvien tarjoilujen kera.
Ravintolassamme on A-oikeudet.

Edulliset ryhmäravintolailut esim. ennen teatteriesitystä.

kahvila & ravintola WILLA VIOLA

Tampellan esplanadi 4
33100 Tampere
Puh. (03) 3141 5360
marja.hietala@viola-koti.fi

Virrassa

Hyvä renki, mutta huono isäntä

OLEN KYLLÄSTYNUT jatkuvaan uutisointiin euromaiden talouskriisistä. Monessakin mielessä. Suomalaisessa politiikassa se on saanut äänestäjien ruutuun paimentamisen makua. Pelotellaan milloin milläkin – viimeksi Suomen uskottavuuden menetyksellä EU-päätöksenteossa – ellei ongelmamaita käydä tukemaan ja vakuusvaatimuksista luovuta.

Valtiontalouksien velkaantumisongelma oli tiedossa raha-liittoon ja yhteiseen valuuttaan lähdeittäessä 1990-luvun lopulla. Niin sanottu vakaus- ja kasvusopimus laadittiin estämään budjettialijäämien ja julkisen velan kasvamista EU:ssa. Jos sitä olisi myös noudatettu, ei oltaisi tässä tilanteessa. Pari vuotta sopimuksen solmimisen jälkeen suuret EU-maat Ranska ja Saksa pyyhkivät sillä – pöytää. Siis kasvattivat oman budjettialijäämänsä sovittua suuremmaksi. Mitä isot edellä, sitä pienet innokkaasti perässä. Ja tässä ollaan.

Tyyli EU:n päätöksenteossa näyttää olevan, että jotain sovitaan ja sitten kaikki tekevät niin kuin itse tahtovat – sopimuksista välittämättä.

Ymmärrän varsin hyvin pienituloisten eläkeläisten, työttömien ja toimeentuloturvalle elävien äänestyskäyttäytymistä. Toimeentulotukea ei ole korotettu vuoden 1992 jälkeen. Eläkeläisille valtiolta heruu muutama kymppi lisää vuosikymmenessä. Piikki lainoittajapankkeihin päin tuntuu olevan loputtomasti auki.

On olemassa varsin koomisiakin piirteitä saanut sanonta: ”kyllä kansa tietää”. Kansat tietää, että voitot yksityistetään ja tappiot jätetään veronmaksajien maksettavaksi.

Markkinatalouden ja EU:n toiminnalle voisi päinvastoin olla eduksi, että ongelmamaille lainanneiden rahoituslaitosten annetaan kantaa vastuunsa ja tappionsa. Se antaisi viestin, että EU:ssa pankkitoiminnan halutaan olevan terveellä markkinatalouden pohjalla. Ongelmamaiden pelastamisen tapaa viestii, että yli varojen elämistä ja budjettivajeen kasvatamista voidaan jatkaa. Kriisin ratkaiseminen on tuskallista, koska politiikan ja markkinatalouden roolit eivät ole EU:ssa selkeitä, vaan ne ovat menneet sekaisin.

EU-politiikan ihanteena on ollut ulottaa markkinatalouden lainalaisuudet yhteiskunnan kaikille aloille. Talouskriisin myötä monille on alkanut selvitä, suomalaista sanontaa lainatakseni, että talous on ”hyvä renki mutta huono isäntä”.

Seurakunnat eivät vielä ole talouskriisissä, mutta niiden on katsottava tulevaisuuteen. Rahoituspohja kapenee, yksiköko kasvaa ja toiminta muuttuu vastaamaan yhteiskunnan haasteisiin. Suomalaiseen tapaan hoitaa taloutta kuu-luu eläminen ”suu sakkia myöten”. Talous voi olla parhaimmillaan ”hyvä renki”, joka pakottaa miettimään toiminnan ja organisoitumisen tavan uudelleen.

Isojen organisaatioiden virheitä ei tarvitse toistaa eikä toimintatapoja matkia seurakunnissa. Ensinnäkin asioihin voi reagoida aikaisemmin kuin taloudellisen kuilun edessä. Toiseksi yhteiseen päätöksentekoon ei kannata suhtautua ”poliittisella luovuudella”, vaan näkemällä oman sidosryhmän edun yli yhteinen etu ja sitoutumalla päätöksiin.

Juha Mattila
vs. pastoraalitoimen hiippakuntasihtööri
Tampereen tuomiokapitulissa
Kolumneja voi kommentoida osoitteessa
www.tampereenkirkkosanomat.fi/blogi

Hannu Juvola

Työttömien ja vähävaraisten ruokailut Tampereen seurakunnissa

Hervannan kirkko
Lindforsinkatu 7,
ma-pe klo 11-13 (3 €)

Kalevan kirkko
Liisanpuisto 1,
to klo 11-12.30,
hartaus klo 11.45.
Lounas ja kahvi 1,50 €

Kaukajärven srk-koti
Keskisenkatu 20,
ti klo 13.15 (1,50 €)

Messukylän srk-talo
Messukyläntie 36,
to klo 13 (1,50 €)

Nekalan srk-talo
Kuoppamäentie 23,
to klo 12-13 (2 €)

Pelipuiston srk-koti
Teekkarinkatu 17,
Kahvitupa ti ja to klo 11-13 (2 €)

Pispalan kirkko
Pispalanvaltie 16,
to klo 9.30-11 (0,50 €, muut 1 €)

Tesoman kirkko
Tesomankuja 5,
ma ja ke klo 12-13.15
(2 €, muut 4 €)

Uudenkylän srk-koti
Ali-Huikkaantie 13,
ma klo 13.15 (1,50 €).
Todiste työttömyydestä mukaan.

Musta Lammas
asunnottomien ja päihdeongel-
maisten päiväkeskus, Pellavateh-
taankatu 17 G
Maksuton puuro tai keitto asia-
kaskortin omaaville, ma-to klo 10-
12 ja pe 9.30-11. Kahvi 30 senttiä.
Lauantaina klo 10-13, tarjolla puu-
roa, teetä ja leipää maksutta, alk.
8.10.
Sunnuntaina Pullakirkko klo
10, tarjolla leipää ja kahvia mak-
sutta, alk. 9.10.

Lukiolaiset tempaisevat afrikkalaiskoulun hyväksi

Viiden tamperelaislukion oppilas-
kuntien hallitukset järjestävät hy-
väntekeväisyyskonsertin sunnun-
taina 25. syyskuuta kello 13 Pyy-
nikin urheilukentällä.
Konsertissa esiintyvät muun
muassa Scandinavian Music

Group, Kymppilinja, TAP ja lu-
kiolaisbändejä.
- Konsertin tuotolla raken-
namme koulun Mosambikiin,
Swiswi-nimiseen kylään. Rahat
menevät Kirkon Ulkomaanavun
kautta, kertoo Koulu Afrikkaan

ry:n puheenjohtaja Juuso Sallinen.
Liput maksavat ennakoon 10 eu-
roa ja 12 euroa ovelta, ja niitä voi
tilata Tiketistä.
Konsertin nettisivut: http://
mosambik.fi/ ja Facebook: "Mo-
sambik!"

Parturi-kampaamo Marian
palvelee os. Kyllikinkatu 9
(Tammelan torin laidalla)
Puh. 03212 1166 ja 0400-159 553.
Opiskelija- ja eläkeläisalennus 10 %
Tervetuloa t. Maarit

- OSTETAAN AUTOJA -
Käteisellä /loppuvelan lunastus.
NYT MYÖS: Hinta-arviointi palvelu.
Teiskontie 61 Ark. 10-17.00
p. 0400 628 138 / -ota talteen
www.autoauto.fi
TERVETULOA

ASIANAJOTOIMISTO
ARJA LUOMA OY
RONGANKATU 4 D,
33100 TAMPERE
PUH. (03) 2633 500

SYYSSIIVOUSTA, IKKUNAN PESUT
Kotisiivoukset, kangasverhoiltujen huonekalujen pesut,
porrassiivoukset ja lattianvaihaukset.
Yli 10 vuoden kokemus!
Mahdollisuus kotitalousvähennykseen.
Uusi Era Palvelut Oy / puh. 045-126 6938
uusierasivous@kolumbus.fi
www.uusierapalvelut.com

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO
HAMMASTEKNIKKOMESTARI
MARKKU JÄRVENTIE
Vuorikatu 3 (Rautatienkadun pohjoispäässä)
GSM: 040 550 5780

Välitämme.
Ilmoitusmarkkinointi Marita Lyyra
(014) 641 481, 040 729 2119
marita.lyyra@kotimaa.fi
KOTIMAA-YHTIÖT

- Käärinliinassa ei ole taskuja, joten otin vyökukkaron mukaan.

TASAUSMARKKINAT

TASAUS 2011 Keskustorilla la 24.9. klo 11 – 14

Myyntissä syksyn satoa, tuoreita leipomuksia, porkkanakeittoa, grilli-
makkaraa, käsitöitä ym. Torikahvio avoinna.

Vieraina Nepalista Samaritan Uplift Servicen työntekijät Bimala Gayak
ja Devi Gurung.

Musiikista vastaa Sakari Löytty & Matilda ja Juho.

Markkinoiden tuotto käytetään Nepalissa vammaisten ja alakastisten
hyväksi.

Järjestäjinä Suomen Lähetysseura ja Tampereen hiippakunnan seurakunnat.

SUOMEN LÄHETYSSEURA

Tarvitsetko apua muutossa tai kodin syyssiivouksissa?

Autamme Sinua lämmöllä ja ammattitaidolla
kaikenlaisissa kodin askareissa Pirkanmaan alueella.
- ikkunan pesut, komeroitten siivoamiset, muuttoaapu...

Syyskuun ajan hinta 28,55 €/h
Muista kotitalousvähennys!

www.hakkisensairaanhoidopalvelut.com puh. 0400 889 078

ASIANAJOTOIMISTO KNUUTINEN KY

Asianajaja, varatuomari Pauliina Knuutinen
* perhe- ja perintöoikeusasiat * asuntokauppa- ja kiinteistöriidat ym.
Härmälänkatu 6-8 D, TAMPERE. Puh. (03) 343 9700
www.talotaitokeskus.fi

KALEVANKANKAAN HAUTAUSMAAN KAHVILA

Avoimna arkisin klo 6-15.
PITOPALVELUA; esim. hautajaiset, kokoukset...
Hautausmaankatu 6 Gsm 0400 469 826

“Kotona on hyvä olla!”

KOTIHOITOA

- hoitoa ja huolenpitoa
- apua arjen askareissa
- omaishoitajien lomitusta

Pirkanmaan Senioripalvelut Oy

Kojolankatu 3, 33900 TAMPERE
puh. 010 400 9848

www.pirkanmaansenioripalvelut.fi

OIKEA TALO SANEERATAAN JA TYHJENNETÄÄN AITO

MUUTTOMYYNTI

KULTASEPÄNLIIKKEEN KOKO VARASTON TYHJENNYS

Hallituskatu 7, Tampere
☎ 03-212 9645
www.jiwahlberg.fi

ALENNUKSET JOPA

-50%

UUSI OSOITE 3.10.2011 ALKAEN HÄMEENKATU 27

*Sinulle, joka olet menettänyt läheisesi
- palveleva perheyriityksemme*

Juhani Mäkipää

Leena Mäkipää-Koivumäki

Teitä palvelevat myös:
Pekka Jokiranta
Jukka Mäenmäki
Mika Leinonen

Meillä on yhteensä yli 70v. hautausalan kokemusta Tampereella.

PÄIVYSTYS YMPÄRI VUOROKAUDEN: 050 362 9690

Kalevan puistotie 17 • (03) 255 4102 | Kauppakatu 12 • (03) 253 1720
Aleksanterinkatu 15 • (03) 212 2137

www.tampereenhautauspalvelu.fi

Kerhoja ja muuta mukavaa kouluikäisille

Aitolahden seurakunta

AITOLAHDEN KIRKKO

(Jenseninkatu 4)

➤ **Nuotta**
Avoin toimintakerho 1.–6. lk. keski-ikäisille klo 13–16

Kerhokausi 21.9.–30.11. (ei kerhoa 5.10., syyslomalla 19.10. eikä 26.10.)

Pelejä, askartelua, välipala, mahdollisuus tehdä läksyt, hartaus ja aikuiset ohjaajat.

Juhla-Nuotta 28.9. klo 13–16. Lue lisää www.trevlut.net/aitolahti

➤ **Koho**

Avoin toimintakerho 1.–4. lk. tiistaisin klo 17.30–19
Kerhokausi 20.9.–29.11., (ei 18.10.)
Kokkausta, askartelua, pelailua jne.

ATALAN SEURAKUNTAKOTI

(Pulkkakatu 6)

➤ **Haavi**

Avoin toimintakerho 1.–6. lk. tiistaisin klo 13–16. Kerhokausi 20.9.–29.11. (ei kerhoa 18.10., 25.10. eikä 15.11.)
Pelejä, askartelua, mahdollisuus läksyjen tekoon, yksinkertainen välipala, hartaus ja aikuiset ohjaajat.

➤ **Tanssikerho**

maanantaisin klo 17–18.
Kerhokausi 12.9.–5.12. (ei 17.10.)
Ilm. Atalan koulun HIP-hankkeen kautta. Muiden koulujen oppilaat Ulla Keskinen.

➤ **Näytelmäkerho**

maanantaisin klo 18–19.
Kerhokausi 12.9.–5.12. (ei 17.10.)
Valmistellaan pieniä näytelmiä ja treenataan ilmaisutaidon harjoitteita sekä yksin että ryhmässä. Ilm. samoin kuin ed.

➤ **Herra Wongin kadonnut aarre -leiri**

1.–6. lk. 5.–6.11. Kukkolan leirikeskuksessa, Pälkäneellä. Leirin hinta 25 €. Ilm. 24.10. mennessä www.trevlut.net/aitolahti tai nuorisotoimistoon p. (03) 219 0377.

Tiedustelut

Kati Malmi, p. 0400 852 668, kati.malmi@evl.fi
Ulla Keskinen, p. 050 374 4363, ulla.keskinen@evl.fi
www.trevlut.net/aitolahti

Harjun seurakunta

RAHOLAN KERHOHUONE

(Jurvalankatu 4)

➤ **Puuhakerho**

1.–3. lk. keski-ikäisille klo 17.30–19 alkaen 14.9. Leikkiä, askartelua ym. mukavaa puuhailua!

➤ **Askartelukerho**

4.–7. lk. tytöille torstaisin klo 15.30–17 alkaen 15.9. Näpräillä monenmoista: kortteja, koruja, pikkuesineitä.

TAHMELAN KERHOHUONE

(Selininkatu 5)

➤ **Musapuuhis**

1.–4. lk. keski-ikäisille klo 17.30–19 alkaen 14.9. Leikkiä, askartelua, laulua, musisointia.

LIELAHDEN KIRKKO

(Ollinojankatu 2)

➤ **Kokkikerho**

1.–3. lk. maanantaisin klo 16.30–18 alkaen 12.9. Kerhomaksu 2€/kerta.

➤ **Kokkikerho**

4.–6. lk. maanantaisin klo 18–20 alkaen 12.9. Kerhomaksu 2€/kerta.

Kouluikäiset (7–14-vuotiaat)

LENTÄVÄNNIEMEN TALENTTI

(Halkoniemenkatu 1)

➤ **Puuhakerho**

1.–4. lk. keski-ikäisille klo 17.30–18.30 alkaen 14.9. Leikkiä, askartelua ym. mukavaa puuhailua!

➤ **Lennokkikerho**

aikuisille ja 8–12 -vuotiaille lapsille torstaisin klo 17.30 alkaen jo 8.9.

KALKUN SEURAKUNTAKOTI

(Pitkäniemenkatu 9)

➤ **Puuhakerho**

1.–3. lk. torstaisin klo 17.30–19 alkaen 15.9. Leikkiä, askartelua ym. mukavaa puuhailua!

LATAAMO

– Harjun srk:n nuorisotila

(Pispalan valtatie 91)

➤ **Pelikerho**

3.–6. lk. maanantaisin klo 17.30–19 alkaen 12.9.

TESOMAN KIRKKO

(Tesomankuja 5)

➤ **Puuhakerho**

1.–4. lk. tiistaisin klo 17.30–19 alkaen 13.9. Leikkiä, askartelua ym. mukavaa puuhailua!
Osa kerhoistamme ei ehtinyt tähän lehteen. Tiedot löytyvät verkosta www.harjunlapset.fi.

➤ **Syysleiri 2011**

Perinteinen 2.–7. lk. syysleiri Kukkolassa 7.–9.10. Luvassa on mukavaa menoa! Leirimaksu 32 €. Ilm. 1.–20.9. ja lisätiedot www.harjunlapset.fi/leiritjaretket

➤ **Kerhot**

Kerhot alkavat viikolla 36 ja päättyvät viikolla 48. Syyslomalla (vko 42) ei kerhoja. Kokki- ja lennokkerhossa pieni tarvikemaksu, muut kerhot maksuttomia. Ilm. ensimmäisellä kerralla.

HERVANNAN KIRKKO

(Lindforsinkatu 7)

➤ **Kokkikerho**

1.–3. lk. tytöille ja pojille (1,50 €/kerta) maanantaisin klo 17–19. Opitaan kokkausta ja kattausta sekä syödään yhdessä.

➤ **Puuhakerho**

1.–3. lk. tytöille tiistaisin klo 17–18. Askarrellaan, lauletaan, leikitään ja puuhataan.

➤ **Lapsikuoro Kultakellot**

tytöille ja pojille keski-ikäisille klo 16–16.45. Harjoitellaan lauluja omaksi ja muiden iloksi.

➤ **Kokkikerho**

4.–6. lk. tytöille keski-ikäisille klo 17–19 (1,50 €/kerta) Opitaan kokkausta ja kattausta sekä syödään yhdessä.

➤ **Lautapelikerho**

1.–3. lk. tytöille ja pojille keski-ikäisille klo 17–18.30 Pelataan erilaisia lautapelejä ja tehdään välillä muutakin

➤ **Tietokonepelikerho**

yli 10 v. tytöille ja pojille keski-ikäisille klo 17.30–19.30 Pelataan tietokoneilla ja opetellaan tietokoneen käyttöä.

➤ **Pyhis**

tytöille ja pojille torstaisin (vain vkot 39–45) klo 15–16 Pyhäkoulukerho, jossa tutustutaan askarren Raamattuun.

PELIPUISTON SEURAKUNTATALO

(Teekkarinkatu 17)

➤ **Mix-kerho**

Tytöille ja pojille tiistaisin klo 15–16.45 Pelataan (esim. sähly, futsi, Nintendo Wii) ja touhutaan yhdessä.

➤ **Lennokkikerho**

Isille ja lapsille tiistaisin klo 17.30. Rakennetaan oma lennokka ja käydään lennätysretkillä (n.20 €/lennokka) Yhteystiedot ja lisätiedot www.junnuhernu.net

Härmälän ja Viinikan seurakunnat

KOIVISTONKYLÄN SRK-KOTI

(Koivistontie 46)

➤ **Kokkikerho**

7–12 v. tytöille ja pojille parillisten viikkojen torstaina klo 17.30–19.30,

alkaen 22.9. (syyskaudella 7 kertaa). Tarvikemaksu syyskaudelta 10 €, maksetaan ohjaajalle 1. kerralla. Ilm. nuorisotoimistoon, p. 219 0377 (max. 8 kerholaista)

➤ **Tyttökerho “Tyttis”**

7–12 v. tytöille tiistaisin klo 17.30–19, alkaen 13.9.

VIINIKAN KIRKKO

(Kaartotie 1, sisäänkäynti Kaartotieltä – urheilukentän puolelta)

➤ **Kokkikerho**

9–12 v. tytöille tiistaisin klo 17–19, alkaen 20.9. (syyskaudella 4 kertaa). Tarvikemaksu syyskaudelta 5 €, maksetaan ohjaajalle 1. kerralla. Ilm. nuorisotoimistoon, p. 219 0377 (max 8 kerholaista)

HALLILAN SRK-KOTI

(Männikönkatu 2)

➤ **Kokkikerho**

7–12 v. tytöille ja pojille parittomien viikkojen torstaina klo 17.30–19.30, alkaen 15.9. (syyskaudella 7 kertaa). Tarvikemaksu syyskaudelta 10 €, maksetaan ohjaajalle 1. kerralla. Ilm. nuorisotoimistoon, p. 219 0377 (max 8 kerholaista)

NEKALAN SRK-TALO

(Kuoppamäentie 23)

➤ **Tanssikerho**

7–11 v. tytöille sunnuntaisin klo 13–14 (syyskaudella 5 kertaa). Päivämäärät selviävät syyskuussa). Ohjelmassa tanssilla liikuntaa. Jokainen kerhokerta on oma kokonaisuutensa. Mukaan rento asu, ei kenkiä. Ilm. nuorisotoimistoon, p. 219 0377 tai irmeli.paalaste@evl.fi

➤ **Nessu**

arkipäivisin klo 13–17. Iltapäivän olohuone 7–12 v. koululaisille. Voit tulla pelaamaan, oleilemaan, tekemään läksyt ohjatussa ympäristössä. Askartelua, leivontaa ja muuta puuhaa.

➤ **Mediakerho**

torstaisin klo 17–19, Nekalan srk-talon alakerrassa alkaen 22.9. Tule mukaan reportteriporukkaan opettelemaan ja harjoittelemaan kirjoittamista, äänimateriaalin toimittamista (radiotyö), juttujen tekoa, digi- ja videokuvausta sekä web-pohjaista julkaisuutoimintaa.

NEKALAN KOULU, LIIKUNTASALI

➤ **Sählykerhot**

1.–3. lk. pojille ke klo 15–16
4.–6. lk. pojille ke klo 16–17 alkaen 14.9. Pelataan ja hönstetään. Alkuhartaus ja tekniikkaharjoitus! Sisäpelikengät, peseytymisvälineet ja oma maila mukaan!

MULTISILLAN SRK-KOTI

(Multisillankatu 2)

➤ **Tyttökerho**

maanantaisin klo 17.30–19, 1.–4. lk. tytöille alkaen 12.9.

PELTOLAMMIN SRK-KOTI

(Tilkonmäenkatu 4)

➤ **Tyttökerho**

tiistaisin klo 17–18.30, 1.–4. lk. tytöille alkaen 13.9.

LEIRIT JA TAPAHTUMAT

➤ **Saunailta**

Isien ja poikien saunailta Torpalla 13.9. klo 18. Ulkoilua, jousiammuntaa, sauna ja uintia. Lopuksi yhteinen nuotiolta. Hinta 5 €/henkilö sis. saunan, makkarat ja mehun. Lisätietoja ja ilm. www.isalapsi.fi sivuston kautta / Kaapo

➤ **Tyttöjen syysleiri**

7.–9.10. Ilkossa 2.–6. lk. Leirimaksu 35 €. Ilm. 30.9. mennessä nuorisotoimistoon, p. 219 0377

➤ **Koko perheen Pizzaparty**

Peltolammin srk-talolla 5.10. klo 18. Ohjelmassa pizzailua, pelailua ja menevää musiikkia. Mukana housebändi! Ilm 3.10. mennessä nuorisotoimistoon, p. (03) 219 0377

➤ **Syysloma Bittileirillä**

Torpalla 14.–18.10. Peliturnauksia, kauppalavapeli, LARP! 10–15 v. pojille. Ei kuljetusta. Jokainen tuo omat koneensa leirille. HUOM! Hinta 70 €. Ilm. www.bittileiri.fi.

➤ **Sählyilta**

30.11. klo 18–20 isille ja lapsille Peltolammin srk-salilla. Lisätietoja ja ilm. www.isalapsi.fi

➤ **Isien pelikoulu**

To 17.11. klo 18–20.30 Nekalan srk-talon alakerrassa Mukana wii, ps3, Xbox sekä tavanomaisia pelejä mm. biljardia, pingistä, coronaa jne. Lisätietoja ja ilm. www.isalapsi.fi

➤ **Joulukorttipaja perheille**

ma 28.11. klo 18–20 Nekalan srk-talolla Askartelua ohjaamassa päiväkodin opettaja Annika Somero. Tarvikemaksu 2 €/perhe. Ilm. 22.11. mennessä nuorisotoimistoon p. 2190 377.

➤ **Äiti-lapsi -leiri 9.–11.12. Torpalla**

Ilm. 2.12. mennessä p. (03) 219 0214 Lisätiedot www.trevlut.net/harmala ja /viinikka ja www.isalapsi.fi

Kalevan seurakunta

Kerhoihin ilmoittaudutaan paikan päällä.

KALEVAN KIRKKO

(Liisanpuisto 1)

➤ **Kokkikerho**

maanantaisin klo 17–18.30 (alk. 19.9.) ruokakeittiössä

➤ **Fixaa-kerho**

maanantaisin klo 17–18.30 (alk. 19.9.) salissa 5

LEIRI

➤ **Tiikerin tassu -leiri**

17.–19.10. Torpalla. Lisätiedot koulujen ilmoitustauluilla ja www.trevlut.net/kaleva Tiedustelut: www.trevlut.net/kaleva ja Petra Minkinen p. 050 322 6335.

Messukylän seurakunta

➤ **Kerhot**

Lennokkikerhot alkavat vkolla 36, muut kerhot vkolla 37. Lahjakerho alkaa viikolla 43. Syyslomaviikolla 42 ei kerhoja. Viim. kerta vkolla 49. Kokkikerhoissa ei voida huomioida allergioita. Kerhomaksu käteiselä 1. kerralla. Katso lisää kerhoja www.melapset.net

LINNAINMAAN SEURAKUNTAKESKUS

(Korpikodinkatu 2)

➤ **Kokkikerho**

1.–6. lk. keski-ikäisille klo 16.30–18.30, hinta 20€

MESSUKYLÄN SEURAKUNTAKOTI

(Messukyläntu 36)

➤ **Lahjakerho**

1.–7. lk. maanantaisin klo 17.30–19 alkaen 24.10. Kerhossa tehdään lahjoihin ja juhliin liittyviä juttuja eli valmistetaan koristeita, lahjoja, kutsuja, tarjottavaa. Syksyn viim. kerralla juhlat. Maksuton.

➤ **Kokkikerho**

1.–6. lk. tiistaisin kello 16–18, hinta 20€

KAUKAJÄRVEN SEURAKUNTATALO

(Keskenkatu 20)

➤ **Askartelu-kerho**

torstaisin klo 17–18. Maksuton. Ilm. www.melapset.net.

LEVONMÄEN SEURAKUNTAKOTI

(Hikivuorenkatu 63)

➤ **Lennokkikerho**

aikuisille ja lapsille maanantaisin klo 17.30–19.30. TOKA-liidokki maksaa noin 20 e. Kerho on maksuton, mutta lennokit hankitaan itse. Lisätietoja kerhosta paikan päältä. MUKAAN MAHTUU KESKEN KAUDENKIN!

➤ **Kokkikerho**
1.–6. lk. tiistaisin klo 14–16, hinta 20€

VEHMAISTEN SEURAKUNTATALO

(Kauppilaisenkatu 26)

➤ **Lennokkikerho**

aikuisille ja lapsille perjantaisin kello 17.30–19.30 Ks. lisätiedot edellä

PAPPILA

(Takahuudin srk-talo, Tanhuankatu 40)

➤ **Lähetysaiheinen puuhakerho**

tiistaisin klo 16–17.15. maksuton, alkaen vkolla 3.

LEIRIT JA MUUT TAPAHTUMAT:

➤ **Syysloman puuhapäivä**

Linnanmaan srk-keskuksessa 17.10. Lue lisää www.melapset.net

➤ **Koko perheen jouluauskartelut**

Askarrellaan yhdessä jouluisia juttuja mm. kortteja, pipareita, glögiä, joululauluja, hartaus. 2 euroa/osallistuja. Alle 10 v. vain aikuisen seurassa. Ilm. www.melapset.net ma 28.11. klo 18–20 Pappila ti 29.11. klo 18–20 Vehmainen ke 30.11. klo 18–20 Levonmäki

➤ **Joulun Tähti -leiri**

25.–27.11. Torpan leirikeskuksessa Siivikkalassa 1.–3. lk. 16.11.–27.11.2011 (20 €) 4.–7. lk. 25.–27.11.2011 (25 €) Tavataan leirikavereita, saunotaan, ulkoillaan, leikitään ja kisaillaan, lauletaan joululauluja, askarrellaan. Lisätiedot ja ilm. www.melapset.net

➤ **Perhemessu**

kerhosyysyn päättymismessu 11.12. klo 12 Linnanmaan srk-keskuksessa Yhteystiedot ja lisätietoa www.melapset.net

Svenska Församlingen

➤ **Tisdags klubben**

Första träffen den 30. augusti 2011 på Svenska Gården (Satamakatu 19) Grupp 1 kl. 13.30